

Valnämnden

Rapporter och meddelanden april 2023

Förslag till beslut

1. Skrivelserna anmäls och läggs till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Inkomna skrivelser för kännedom till valnämnden från andra nämnder och myndigheter.

Kommunfullmäktige

- Beslut 2023-02-02 § 7 - Kulturpolitiskt program
- Beslut 2023-02-02 § 8 - Idrottspolitiskt program
- Beslut 2023-02-02 § 9 - Riktlinje för Eskilstuna kommuns politiska struktur
- Beslut 2023-02-02 § 10 - Revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- Beslut 2023-02-02 § 14 - Revidering av bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun

Inkomna remisser som inte kommer att besvaras av valnämnden:

- Remiss från kommunstyrelsen - Revidering av policy för kommunikation
- Remiss från kommunstyrelsen - Remiss av riktlinjer för information och kommunikation
- Remiss från kommunstyrelsen - Revidering av riktlinjer för service och tillgänglighet
- Remiss från kommunstyrelsen - Riktlinjer för kommunikation i komplexa händelser och kriser - kriskommunikationsplan (revidering av kriskommunikationsplan)

Övriga inkomna skriftliga rapporter:

- Valmyndighetens rapport – erfarenheter från valen 2022
- Skrivelse till Valmyndigheten från Göteborgs Stads valnämnd

VALNÄMNDENS KANSLI

Ann-Kristin Rydberg
Nämndsekreterare

Beslutet skickas till:
Akten

§ 7

KSKF/2022:233

Kulturpolitiskt program

Beslut

- Under rubriken Ansvar och uppföljning ändras en mening så att den lyder: Kultur- och fritidsnämnden *samt Torshälla stads nämnd för sitt geografiska område*, har ett stort ansvar för att arbeta med kulturfrågor, men hela kommunkoncernen bidrar till ett starkare kulturliv i Eskilstuna och därmed attraktivare städer och landsbygd.
- Under rubriken Förhållande till redan fattade politiska beslut tas stycket *Kulturmiljöprogram (SBN/2021:179)* bort.
- Kulturpolitiskt program antas att gälla från 1 mars 2023.

Reservationer

Maria Forsberg (V), Jawad Zanganeh (V) och Roja Mahmoudi (V) reserverar sig skriftligt mot beslutet (bilaga A).

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden har fattat beslut om ett förslag till kulturpolitiskt program. Eskilstuna ska vara en kreativ och inspirerande plats där kultur i olika former ges stort utrymme. Det kulturpolitiska programmet vilar på tre bärande principer som är utgångspunkter för Eskilstunas kulturpolitik: kulturens egenvärde, kulturens betydelse för demokratin och kulturens kraft i samhällsbygget.

Fem målområden har identifierats där kulturens potential och värden tillförsäkras invånarna ett gott liv och är en framgångsfaktor i utvecklingen av ett hållbart och attraktivt samhälle och Eskilstuna som kulturstad.

De fem målområdena är:

- Tillgängligt och på egna villkor
- Infrastruktur som möjliggör
- Livskvalitet hela livet
- Utveckling och lärande
- Attraktiv och inspirerande plats

Inom respektive målområde tydliggörs de mest centrala aspekterna framöver. Det kompletteras även med mål för att konkretisera vad som ska uppnås inom de olika målområdena.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- Under rubriken Ansvar och uppföljning ändras en mening så att den lyder: Kultur- och fritidsnämnden *samt Torshälla stads nämnd för sitt geografiska område*, har ett stort ansvar för att arbeta med kulturfrågor, men hela kommunkoncernen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

bidrar till ett starkare kulturliv i Eskilstuna och därmed attraktivare städer och landsbygd.

2. Kulturpolitiskt program antas att gälla från 1 mars 2023.

Yrkanden

Marie Svensson (S), Fredrik Wernqvist (KD), Mohamed Abdukani (MP) och Erika Rydja Sandvik (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Maria Forsberg (V) yrkar tillägg med att under Målområde: Tillgänglighet och på egna villkor, lägga till ett nytt tredje stycke: Forskningen visar att för deltagande i kulturaktiviteter är faktorer som kön, socioekonomi och geografi direkt avgörande. Vi vet att på gruppnivå har utbildningsnivå och socioekonomisk situation särskild betydelse för deltagande i kulturen. Oavsett om det handlar om att vara aktiv deltagare och skapa själv eller att delta som besökare, är personer med lång utbildning högre representerade än personer med kort eller ingen utbildning. Personer som bor på landsbygden deltar i mindre utsträckning än de som bor i stadsnära miljöer. För att Eskilstunas ambitioner om att kulturen ska vara tillgänglig för alla är det nödvändigt att dessa kunskaper är vägledande i vårt arbete.

Maria Forsberg (V) yrkar vidare tillägg med att lägga till ett stycke till, under Målområde: Tillgänglighet och på egna villkor: Att fler barn och ungdomar får möjlighet till en berikande fritid med kultur för alla genom fler avgiftsfria aktiviteter, tydlig information samt ett ökat utbud i våra stadsdelar och på landsbygden.

Maria Forsberg (V) yrkar i övrigt bifall till kommunstyrelsens förslag.

Sarita Hotti (S) yrkar med stöd av Murat Tosun (C) ändring med att stycket *Kulturmiljöprogram (SBN/2021:179)* under rubriken Förhållande till redan fattade politiska beslut, tas bort samt bifall till kommunstyrelsens förslag i övrigt.

Robin Tannarp (M) yrkar bifall till Sarita Hottis (S) med fleras ändringsyrkande och bifall till kommunstyrelsens förslag i övrigt samt avslag på Maria Forsbergs (V) tilläggsyrkanden.

Marie Svensson (S), yrkar bifall till Sarita Hottis (S) med fleras ändringsyrkande samt avslag på Maria Forsbergs (V) tilläggsyrkanden.

Propositionsordning

Vid ställd proposition på Maria Forsbergs (V) tilläggsyrkanden finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att avslå desamma.

Vid ställd proposition på kommunstyrelsens förslag med Sarita Hottis (S) med fleras ändringsyrkande finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att bifalla desamma.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslutet skickas till:
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Servicenämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Torshälla stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden
Eskilstuna Kommunföretag AB

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

STYRDOKUMENT

Kulturpolitiskt program

Beslutad när	2023-02-02
Beslutad av	Kommunfullmäktige, 2023-02-02 § 7
Diarienummer	KSKF/2022:233
Ersätter	Kulturpolitisk plan för Eskilstuna kommunkoncern 2016–2021 (KFN/2016:125).
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag
Gäller fr o m	2023-03-01
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Kommunikationsdirektör
Uppföljning	Årligen

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga och ej tidsbegränsade. Om det ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska det beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer samt vara tidsbegränsad. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan vara tidsbegränsade eller ej tidsbegränsade. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

Eskilstuna ska vara en kreativ och inspirerande plats där kultur i olika former ges stort utrymme. Kultur är ett samhälles själ och kanske också immunförsvar. Kulturen för oss samman, ger oss nya berättelser och vidgar våra perspektiv så att vi kan lära oss mer om oss själva, om varandra och om livet. Med kunskap och insikt om andra människors liv stimuleras vår nyfikenhet och därmed vår förståelse och tolerans gentemot andra människor – en viktig framgångsfaktor i utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Kulturpolitiskt program vilar på tre bärande principer som är utgångspunkter för Eskilstunas kulturpolitik: kulturens egenvärde, kulturens betydelse för demokratin och kulturens kraft i samhällsbygget.

Kulturens egenvärde

Kultur har en unik förmåga att skapa förståelse, ifrågasätta och skapa sammanhang. Kultur är en del av människans natur och har ett eget värde genom sin kraft, förmåga och möjlighet. Kultur finns för sin egen skull och är ett mål i sig.

Kulturens frihet är dess signum och det är den som bidrar till samhällets och individens utveckling. Kultur är en rättighet för alla att ha tillgång till, kunna påverka och delta i. Dess kraft är att utmana och utveckla våra föreställningar och tankemönster. Den förmedlar upplevelser som påverkar och berör. Även när kulturen utmanar, provocerar och kritiserar måste dess frihet alltid försvaras.

Kulturens betydelse för demokratin

Kulturens betydelse för det fria ordet och det offentliga samtalet kan inte nog understrykas. Genom att lyfta och spegla viktiga samhällsfrågor ur olika perspektiv kan kulturen stärka och sprida det ständiga samtal som är förutsättningen för en levande och stark demokrati. Kultur kan provocera, väcka debatt och utmana våra föreställningar. Den kan kritisera, ifrågasätta och ge mod att agera. Då bidrar kulturen till fri åsiktsbildning som ligger till grund för demokratin.

Kulturens kraft i samhällsbygget

Kultur skapar möten och överbryggar avstånd mellan människor. Kulturpolitik är en av grundpelarna för en kommuns framgång och utveckling. En långsiktigt hållbar samhällsstruktur med ett rikt kulturliv, ett livaktigt föreningsliv och stort ideellt engagemang medverkar till sammanhållning och gemenskap. Kultur är viktig för att skapa attraktivitet och bidra till lokal trivsel och besöksnäring. Kultursektorns kreativitet och innovationskraft främjar samhällets kapacitet till nyskapande lösningar för en hållbar utveckling.

Varför ett kulturpolitiskt program

Kulturpolitik handlar om att skapa möjligheter för alla människor att utöva, uppleva och uttrycka kultur. Området omfattar kulturskaparnas villkor och människors tillgång till kultur i alla dess former. Programmet beskriver riktningen för det kulturpolitiska arbetet i kommunkoncernen. Programmet är vägledande i samverkan och samarbete inom kommunkoncernen samt med aktörer från civilsamhället, näringslivet och akademien.

För att kulturella uttryck ska fungera som en kraft i demokratin och samhällsutvecklingen krävs kulturell och konstnärlig frihet. Det skapas genom att politiken ger förutsättningar för kultur och konstnärlig verksamhet men fattar inte beslut om det konstnärliga innehållet. Innehållet ska formas fritt av varje verksamhet, förening eller fristående kulturaktör. Det är detta som är principen om armlängds avstånd.

Definitioner

Amatörkultur - alla former av icke-yrkesmässiga aktiviteter som kan relateras till någon av de etablerade konstarterna.

Eskilstuna - det geografiska området Eskilstuna kommun, det vill säga Eskilstuna, Torshälla och landsbygden. I texten används Eskilstuna.

Eskilstuna kommunkoncern - med begreppet menas organisationen, det vill säga Eskilstuna kommun med förvaltningar samt de av Eskilstuna Kommunföretag AB helägda bolagen Eskilstuna Energi och Miljö AB, Eskilstuna Kommunfastigheter AB, Destination Eskilstuna AB samt Eskilstuna Logistik och Etablering AB. I texten används kommunkoncernen.

Fria kulturlivet - till det fria kulturlivet räknas såväl organisationer som enskilda aktörer. Det är organisationer som är bildade av medlemmarna själva och personer som arbetar på eget uppdrag, utan offentlig huvudman. En stor del av det fria kulturlivet bedriver yrkesmässig verksamhet.

Gestaltad livsmiljö - fokuserar på hur arkitektur, form och design formar samhället och invånarens vardag och hur de kan bidra till att diskutera och lösa samhällets utmaningar.

Konst och kultur - genom att särskilja konstpolitik och kulturpolitik betonas konstens självständiga roll och kulturens demokratiska betydelse. Kulturpolitik har ett medborgarperspektiv medan konstpolitiken fokuserar på konstens egenvärde och på konstnärlig kvalitet.

Kultur - ordet används i många olika betydelser. I sin snäva eller estetiska betydelse är kultur liktydigt med konsterna och avser skapande verksamheter som film, foto, konst, litteratur, teater, musik med mera. Den vida eller antropologiska betydelsen av kultur är gemensamma normer, traditioner och mänskliga aktiviteter. Programmet utgår från den estetiska betydelsen av kultur men betonar även kulturens egenvärde, kulturens betydelse för

demokratins och kulturens kraft i samhällsbygget.

Kulturarv - alla materiella och immateriella uttryck (spår, lämningar, föremål, konstruktioner, miljöer, system, strukturer, verksamheter, traditioner, namnskick, kunskaper etcetera) för mänsklig påverkan. Oavsett om det skrivs i obestämd eller bestämd form – kulturarv eller kulturarvet – innefattar det en mångfald av kulturarv.

Kulturella och kreativa näringar (KKN) - alla sektorer vars verksamhet bygger på kulturella värden och/eller konstnärliga och andra kreativa uttryck. I de kulturella och kreativa sektorerna ingår bland annat arkitektur, arkiv, bibliotek och museer, konsthantverk, det audiovisuella området (detta inkluderar film, television, dataspel och multimedia), materiellt och immateriellt kulturarv, design, festivaler, musik, litteratur, scenkonst, förlagsverksamhet, radio och bildkonst.

Kulturhistoriska värden - avser de möjligheter materiella och immateriella företeelser kan ge vad gäller att inhämta och förmedla kunskaper om och förståelse av olika skeenden och sammanhang – samt människors livsvillkor i skilda tider inklusive de förhållanden som råder idag.

Kulturmiljö - hela den av människor påverkade miljön. Kulturmiljön omfattar landskapets fysiska innehåll och även immateriella företeelser som ortnamn eller sägner som är knutna till en plats eller ett område. Kulturmiljön är en del av kulturarvet.

Nationella minoriteter - är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar i enlighet med Sveriges åtaganden enligt Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. I språklagen anges att de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Offentlig konst - avser konstverk som finns placerade i lokaler eller på platser som är tillgängliga för allmänheten och som därmed kan beses eller på annat sätt upplevas.

Offentliga rum - avser en plats, byggnad eller lokal dit allmänheten har fritt tillträde och kan komma som neutrala besökare. Begreppet offentliga rum används som ett samlingsnamn för både inom- och utomhusmiljöer där människor rör sig i vardagen.

Professionell kulturskapare - en person som försörjer sig på sin konst eller strävar mot att göra det, i kombination med hög yrkeskunskap, till exempel genom dokumenterad utbildning och/eller erfarenhet inom sin konststart.

Spontankultur - avser olika former av kultur som utförs individuellt eller i grupp utifrån ett gemensamt intresse men utanför kulturinstitutionerna, det fria kulturlivet och de kommersiella aktörerna.

Kulturpolitiskt program

Kopplingen mellan Kulturpolitiskt program och Vision Eskilstuna 2030 är stark. Visionen uttrycker en övergripande målsättning som programmet siktar mot:

"Det är ingen tillfällighet att vi trivs i Eskilstuna och har kul tillsammans. Vår idrotts- och kulturstad har ett starkt föreningsliv samt nöjen och evenemang som berikar oss. Eskilstunabor och lockar besökare nationellt och internationellt. I våra sammanflätade, trivsamma, trygga stadsdelar och sambällen skapar vi tillsammans upplevelser för alla sinnen – från myllrande gatuliv till platser för lekfullhet, rekreation och bildning – där vi möts, gläds och utvecklas som människor." (Vision Eskilstuna 2030)

Målområden

Eskilstuna ligger mitt i en expansiv region. Upplevelsen av stadsrummet blir mer avgörande och vilken typ av stadsliv som erbjuds allt viktigare för att människor ska vilja bosätta sig i, verka i och besöka platsen. En välmående stad är beroende av en välmående landsbygd och vice versa. Det offentliga rummet som arena och mötesplats måste fortsätta utvecklas med hög kvalitet för att bli attraktivt och inspirerande.

Det globala påverkar det lokala. Eskilstuna påverkas av globala trender som värderingsförändring med ökat fokus på jämställdhet och mångfald samt teknikutveckling med ökad digitalisering. Dessa tillsammans med en demografisk utveckling med en ökad andel äldre där många har en önskan om ett aktivt liv samt en förväntan från människor att kunna ta del av och utöva kultur på egna villkor skapar både utmaningar och möjligheter.

I Eskilstuna finns stora utmaningar med skillnader i inkomst och utbildningsnivå mellan olika geografiska delar och bostadsområden. Utbildningsnivå och inkomst är viktiga faktorer för människors hälsa, levnadsvanor, kulturvanor, tillgång till digital teknik och delaktighet i det demokratiska samhället. Föräldrarnas bakgrund och livssituation har betydelse för barn och ungas förutsättningar att tillgodogöra sig skolgången och ha en berikande fritid.

Utifrån detta har fem målområden identifierats. Områden där kulturens potential och värden tillförsäkrar invånarna ett gott liv och är en framgångsfaktor i utvecklingen av ett hållbart och attraktivt samhälle och Eskilstuna som kulturstad.

De fem målområdena är:

- Tillgängligt och på egna villkor
- Infrastruktur som möjliggör
- Livskvalitet hela livet
- Utveckling och lärande
- Attraktiv och inspirerande plats

Målområde:

Tillgängligt och på egna villkor

Människor vill delta och ta del av kultur på sina egna villkor – hur och när de själva vill. För att möjliggöra detta krävs ett brett utbud av kultur, såväl organiserad som icke-organiserad, ideell som kommersiell. Målet är ett mångfaldigt utbud för en mångfald av människor.

En mångfald av röster, berättelser och uttryck skapar identifikation och samhörighet oavsett om det handlar om att utveckla och utöva sina egna skapande förmågor eller om att få vara med i en gemenskap som delar samma upplevelse. Det är viktigt att kultur utformas så att den är tillgänglig för alla, oavsett vem du är.

Alla invånare ska ha likvärdig möjlighet till deltagande i kulturlivet både som publik och som kulturutövare. Det innebär att verksamhet ibland måste göras olika för att det ska bli likvärdigt. Hög kvalitet och konstnärlig förnyelse främjas av att det finns en mångfald av aktörer som verkar inom kulturområdet. Eskilstuna ingår sedan 2010 i finskt förvaltningsområde vilket betyder att den finsktalande minoriteten har särskilda rättigheter för sitt språk och sin kultur.

Lika möjligheter är en nyckelfråga för en rättvis och hållbar stad och landsbygd. För att kunna nyttja sina demokratiska rättigheter och delta i kulturlivet och det offentliga samtalet på lika villkor är det viktigt att alla människor har möjlighet att tillägna sig kunskap, kompetens och bildning. Ett inkluderande kulturliv där invånarna har möjlighet att delta och känna sig delaktiga, såväl i stad som på landsbygd, gynnar en hållbar samhällsutveckling.

Goda möjligheter att genom kollektivtrafik och säkra gång- och cykelvägar ta sig till och från kulturupplevelser bidrar till ökad trygghet och minskad klimatpåverkan. Att lokaler och scener för kultur är tillgängliga för olika grupper oavsett ålder eller eventuell funktionsnedsättning är en grundläggande förutsättning för att uppnå jämställdhet och jämlikhet.

Mål:

- Alla invånare oavsett vilka de är och var i kommunen de bor, har möjlighet att ta del av och utöva kultur på likvärdiga villkor.
- Kultur upplevs och skapas i såväl prioriterade stadsdelar som på landsbygden.
- Kulturlivet är medskapande, inkluderande och tillgängligt.
- Eskilstunas status som finskt förvaltningsområde avspeglas i kulturutbudet.

Målområde:

Infrastruktur som möjliggör

Kulturell infrastruktur pekar på allt det som finns till för att stödja och möjliggöra kulturskapande. Ett sammanhållet system av platser, lokaler, aktörer samt stöd- och samverkansformer möjliggör utövandet och upplevelsen av kultur. Kulturens infrastruktur är både hårda förutsättningar som scener, lokaler och utrustning och mjuka förutsättningar som bemötande, öppenhet, sponsring och bidrag.

Eskilstuna ska vara en aktiv och attraktiv plats där stadens fria kulturliv och professionella kulturskapare ges goda förutsättningar att etablera sig, verka och utvecklas både i tätort och på landsbygd. Det är viktigt att även skapa goda förutsättningar för arrangörer, scener, företag och andra som bidrar till att stärka arbetsmarknaden för professionella kulturskapare och kulturella och kreativa näringar.

Genom att stärka och förbättra kulturskaparnas villkor skapas förutsättningar för konstnärlig frihet och kvalitet. Konstnärlig frihet är en utgångspunkt inom svensk kulturpolitik där det råder samstämmighet kring att konst och kultur ska värderas utifrån konstnärliga kvaliteter och stå fri från politiska beslut om konstnärligt innehåll. Föreningar och kulturutövare ska stöttas utan att verksamheter och innehåll styrs.

Eskilstuna ska växa med ett livskraftigt kulturliv vilket förutsätter att kulturlivets behov och förutsättningar blir en självklar del i olika samhällsbyggnadsprocesser. Kulturlivet spelar en viktig roll inom stadsdelarna och på landsbygden vilket inte minst bibliotek, kulturskola och samlingslokaler är goda exempel på.

För att kulturen ska kunna vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft, bidra till samhällsutvecklingen och invånarnas innovationsförmåga behövs en kontinuerlig förnyelse inom kulturområdet. Det kräver i sin tur att det finns ekonomiska förutsättningar för konstnärlig utveckling. Stödsystemet ska uppmuntra den föreningsorganiserade kulturen, det fria kulturlivet, de professionella kulturskaparna och det fria kulturutövandet på egen hand. För att säkerställa alla invånares rätt att ta del av och delta i ett brett och mångfacetterat kulturliv behövs olika former av subventioner, arrangörsstöd och metoder för förmedling som är anpassade efter respektive konst- och kulturforms förutsättningar.

Kultur skapas även spontant individuellt eller i en grupp utifrån ett gemensamt intresse. Det kan vara olika former av kultur som utförs men utanför kulturinstitutionerna, det fria kulturlivet och de kommersiella aktörerna. Det kan vara teater eller musik men också det mer svårdefinierade, det hybrida eller det nya. Spontankultur är ett kreativt

fundament för en dynamisk och attraktiv plats och bidrar till stadens kulturella livaktighet.

Mål:

- Villkor och kriterier för bidrag och sponsring är tydliga, jämställda och transparenta och nya stöd och samverkansformer utvecklas vid behov.
- Tillgång till ändamålsenliga och tillgängliga platser för kultur finns med i planering och byggnation av nya eller växande stadsdelar och områden.
- Professionella kulturskapare har goda förutsättningar för konstnärligt skapande och produktion av nya verk och det finns bra förutsättningar för kulturella och kreativa näringar samt kulturaktörer att etablera sig och bygga upp sin verksamhet.
- Det finns goda förutsättningar för spontankultur.

Målområde:**Livskvalitet hela livet**

Konst och kultur ger mervärden genom hela livet. Goda möjligheter till ett kulturellt aktivt liv i ett socialt sammanhang ger positiva hälsoeffekter för människor i alla åldrar. Kulturella aktiviteter bidrar till upplevd meningsfullhet och goda sociala relationer, konst och kultur påverkar människors psykiska och fysiska välmående.

Barn har rätt till kultur. Både till sin egen och till den som vuxna skapar och förmedlar. Varje barn har rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Det innebär bland annat att alla barn har rätt att få ta del av kultur i form av till exempel konst, musik, teater, dans, film, spelkultur, litteratur och kulturarv. De har även rätt att själva producera kultur i olika former.

Barnkonventionen säger att barn behöver samhällets stöd och skydd, men också att barn har rätt att ha inflytande både över sitt eget liv och samhället i stort i frågor som berör dem. Konventionen slår fast att varje barn har rätt till en meningsfull fritid som de själva får styra över samt rätt att uttrycka sin åsikt och få den beaktad. Genom att främja erfarenhetsutbyten samt samla och sprida kunskap om metoder och arbetssätt stärks möjligheter till egna initiativ och delaktighet för barn, unga och unga vuxna.

Forskningen belyser sambandet mellan kultur och hälsa. I alla stadier av livet är kultur något som kan berika och ha positiv inverkan på hälsan. Inom området kultur och hälsa finns forskning om de terapeutiska och hälsofrämjande effekterna av kultur inom äldreomsorgen, såsom bild- och konstterapi, musikterapi etcetera. Forskningen visar att kulturella aktiviteter för äldre bland annat kan bidra till två viktiga faktorer: upplevd meningsfullhet och goda sociala relationer samt att de positiva effekterna av

kultur styrs av att den enskilde äldre har medbestämmande i val av kultur och kulturaktiviteter.

Mål:

- Eskilstuna har ett attraktivt kulturutbud och möjliggör för kulturell aktivitet hos alla invånare, i alla åldrar både i stad och på landsbygd.
- Barn och unga har stort inflytande och delaktighet i kulturlivet.
- Äldre har möjlighet att delta och ta del av ett rikt kulturutbud utifrån sina önskemål och behov.

Målområde:**Utveckling och lärande**

Alla ska erbjudas möjlighet att ständigt förnya sina kunskaper och utvecklas genom hela livet.

Barn lär sig på olika sätt och estetiska lärprocesser kan vara en nyckel till lärande. Förskolans och skolans möjligheter till samverkan med kulturverksamheter och att ta del av den pedagogiska verksamhet som utförs inom kulturområdet ger stora möjligheter att skapa mervärde i undervisningen. När kulturarvet och andra kulturella läresurser tillgängliggörs fysiskt såväl som digitalt erbjuds förskolan och skolan nya verktyg att använda i undervisningen, vilket kan bidra till förbättrade skolresultat. Samverkan mellan skola, de kommunala och regionala kulturinstitutionerna och det professionella kulturlivet möjliggör kultur och estetiska lärprocesser i skolundervisningen, inklusive fristående skolor.

Minnesinstitutioner som arkiv, bibliotek och museer har stor betydelse för det fria ordet och det offentliga samtalet. Bibliotek är öppna rum i samhället för lärande och läsfrämjande samt fungerar som mötesplats. Biblioteken i Eskilstuna är en självklar del i arbetet med att främja läsning, bildning och intresset för litteratur. Det är viktigt att alla tidigt får möjlighet att möta språket och litteraturen för att lägga grunden till läslust och goda läsvanor. Att barn och unga får en god relation till den traditionella fysiska boken utgör en viktig kompensatorisk faktor i relation till ett ökat digitalt läsande.

Arkiv och samlingar ska spegla alla invånares historia och samtid. Historien ska lyftas fram för omvärlden och aktivt användas för bildning och livslångt lärande. Eskilstuna stadsmuseum och stadsarkiv, Arkiv Sörmland och hembygdsföreningar besitter en unik kunskapskatt om samhällets utveckling och har en viktig roll som kunskapsförmedlare.

Kulturskolan har en särskild roll i att utveckla barn och ungas kreativitet och skapa en berikande fritid genom kultur. Kulturskolans undervisning är viktig för barnets egen utveckling men även för att väcka ett livslångt

konstnärligt intresse som kan leda till ett professionellt konstnärskap i framtiden.

Eskilstuna har en god grund och stora möjligheter att bygga en kreativ, innovativ och attraktiv identitet med konsten som ledstjärna och som en viktig del av samhällsutvecklingen. Genom kulturskolan och Eskilstuna konstmuseers pedagogiska verksamheter har barn och unga möjlighet att på ett lustfyllt vis prova många olika material och tekniker.

Studieförbunden i Eskilstuna är en viktig del av kulturlivet, både som folkbildare och som arrangörer av olika kulturevenemang. Folkbildningen ger alla invånare möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

Forskning visar att det finns en direkt koppling mellan befolkningens kulturella deltagande och landets förmåga till innovation. I universitetsstaden Eskilstuna har kultur ett tydligt samband med kreativitet, bildning, demokrati och ett livslångt lärande. Samverkan med Mälardalens universitet (MDU) är en viktig faktor.

De offentliga medel som idag tillförs kulturen är en välplacerad investering. De resurser som används till konst och kultur är en investering som stärker Eskilstunas utvecklings- och innovationskraft.

Mål:

- Kultur är en självklar och integrerad del i alla skolformer där barn och unga har möjlighet till kulturupplevelser och att utveckla sitt kulturutövande.
- Skolan arbetar med kultur och estetiska arbetssätt inom olika ämnen för att nå läroplanernas mål.
- Kulturupplevelser planeras med barnens och de ungas egna önskemål som utgångspunkt.
- Eskilstunas invånare erbjuds förutsättningar att ta del av digital information och tjänster samt ett digitalt kulturutbud på ett likvärdigt sätt.
- Studieförbunden fungerar som bildningscenter, kulturarenor och demokratiska möjliggörare.
- Det finns utarbetade metoder och strukturer för att tillvarata och implementera ny och relevant forskning för att utveckla verksamheter.
- Det finns goda förutsättningar för att på alla nivåer utvecklas inom sitt kulturutövande.

Målområde:

Attraktiv och inspirerande plats

Eskilstuna ska vara en attraktiv plats att bo, verka, investera i och besöka. Människor flyttar inte längre bara dit jobben finns utan till

platser som upplevs som attraktiva. Ett brett och rikt kulturutbud bidrar till att Eskilstuna upplevs som en attraktiv och inspirerande plats.

Kulturen är en motor för att skapa möten mellan olika invånare vilket överbryggat såväl sociala som ekonomiska avstånd. Kulturell verksamhet lyfter närområden, lockar människor till andra delar av staden, till landsbygden och till prioriterade stadsdelar. En nära regional samverkan är viktig för att Eskilstuna långsiktigt ska vara del i ett attraktivt regionalt sammanhang.

Vår omgivning påverkar vårt sätt att leva och det offentliga rummets gator, parker, vatten, torg och offentliga lokaler ska vara tillgängliga för alla och utformas med inlevelse och omsorg. Spännande miljöer som inspirerar till olika kulturaktiviteter och evenemang erbjuder upplevelser som lockar både boende i Eskilstuna och besökare från andra städer och länder.

I Eskilstuna, som i många andra städer, sker stora strukturella omvandlingar i stadskärnorna. Näthandel och konkurrens från köpcentra gör att den centrala handelns attraktivitet minskar. Butiker i centrum lägger ner eller flyttar till köpcentrum och då blir istället mötesplatser i form av ett rikt och lockande kulturutbud en viktig del av det som drar människor tillbaka till stadskärnorna. Kulturen är viktig för stadens identitet. Det kan handla om att tillvarata det redan byggda, utveckla attraktiva platser med hjälp av konst och arkitektur men även att satsa på evenemang med konst, musik och andra upplevelser. Kultur är en drivkraft för möten och meningsutbyten mellan människor. När professionella kulturskapare och kreativa näringar får möjlighet att etablera sig, verka och utvecklas i city skapas stadskärnor som blir mötesplatser för människor, för aktiviteter, upplevelser, idéer och samtal.

Genom Eskilstunas två konstmuseer, konsten i de offentliga miljöerna, samlingarna och depositionskonsten har Eskilstunas konstmuseer stora möjligheter att på många olika fronter synas och beröra invånare och besökare. Det finns en lång tradition av att arbeta med konstnärlig gestaltning i det offentliga rummet i Eskilstuna. Den offentliga konsten når många invånare och skapar intressanta miljöer.

I Eskilstuna finns unika kulturarvsmiljöer. För att utforma hållbara och attraktiva livsmiljöer och besöksmål är det centralt att ta tillvara de kulturhistoriska värdena och förena perspektiven på det förflutna, samtiden och framtiden. Det finns en stor potential i att bevara, använda och utveckla kulturmiljöer. Kulturmiljön är inte statisk utan formas kontinuerligt av människors vilja och politiska beslut.

Gestaltad livsmiljö rör både ny och befintlig bebyggelse i städer och på landsbygd. Arkitektur, konst, form och design stärker varandra och

samverkar för att skapa ett hållbart och jämlikt samhälle där alla invånare har möjlighet att påverka den gemensamma miljön.

Ett levande kultur- och nöjesliv som både utmanar och lockar samt ett ökat samspel mellan besöksnäring och kulturella och kreativa näringar bidrar till att öka Eskilstunas och aktörernas attraktions- och konkurrenskraft samt att skapa nya arbetstillfällen. Detta i sin tur skapar förutsättningar för kulturliv, evenemang, besöksnäring och näringsliv att ömsesidigt ta del av och öka den turistekonomiska omsättningen.

Att stärka samverkan med den lokala kulturella och kreativa näringen samt att främja affärsutveckling hos kulturföretagen är viktiga faktorer. Ett tvärsektorielt samarbete inom kommunkoncernen gällande samverkan med kulturnäringen ska främjas. Kommunikation och marknadsföring kring konst- och kulturlivet som visar både små- och storskaliga produktioner, bredd, spets och innovation marknadsför Eskilstunas kulturliv för både invånare och besökare.

Mål:

- Eskilstunas gator, parker, vatten och torg används för kulturella uttryck.
- Ett spännande och mångfacetterat konst- och kulturliv gör Eskilstuna till en attraktiv kulturstad för invånare oavsett var de bor, för studenter och besökare.
- Konst, kultur och kreativa näringar i alla dess former gör våra stadskärnor till levande och dynamiska platser, dygnet runt.
- Kulturhistoriska värden bevaras, används, utvecklas och ses som en tillgång vid utformningen av hållbara och attraktiva livsmiljöer och besöksmål.
- Eskilstuna arbetar aktivt med konstnärlig gestaltning i offentliga rum och livsmiljöer och invånarna upplever och möter konst i sin vardag, såväl i centrum som i alla stadsdelar och på landsbygden.
- Arrangörer har goda förutsättningar att förlägga och genomföra kulturevenemang i Eskilstuna. Kommunens arenor och scener har god service, värdskap och upplevs attraktiva.
- Det finns goda strukturer för att synliggöra kulturaktiviteter. Alla invånare och besökare ska enkelt kunna ta del av och informera sig om Eskilstunas kulturutbud.

Ansvar och uppföljning

Programmet gäller för hela kommunkoncernen. Kultur- och fritidsnämnden samt Torshälla stads nämnd för sitt geografiska område, har ett stort ansvar för att arbeta med kulturfrågor, men hela kommunkoncernen bidrar till ett starkare kulturliv i Eskilstuna och därmed attraktivare städer och landsbygd. Nämnder och bolag ska arbeta utifrån programmets inriktning och målområden med utgångspunkt i den egna verksamhetens ansvar och uppdrag.

Förvaltningar och bolag kopplar konkreta aktiviteter till programmets målområden och mål. Förvaltningars och bolags aktiviteter blir viktiga parametrar för att följa realiseringen av programmet och rapporteras i samband med bokslut.

Kultur- och fritidsnämnden har uppföljningsansvar av programmet i sin helhet och rapporterar till kommunstyrelsen.

Gällande lagstiftning eller annan rättslig reglering

Bibliotekslagen säger att det i kommuner ska finnas folkbibliotek som är tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Bibliotek ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning, ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Diskrimineringslagen har som ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

FN:s konvention om barnets rättigheter innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Konventionen benämns i dagligt tal ofta barnkonventionen.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har som syfte är att stärka skyddet av de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

Kulturmiljölagen anger samhället grundläggande bestämmelser till skydd för viktiga delar av kulturarvet. Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön. Ansvaret för kulturmiljön delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön.

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk beskriver vilka rättigheter som minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska. Samtliga kommuner är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter samt att skydda minoriteternas språk och kultur. särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur.

Museilagen reglerar offentligstyrda museer. I den fastställs att museerna skall bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.

UNESCO:s konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, mångfaldskonventionen. Yttrandefrihet och kulturell mångfald stärker mänskliga rättigheter och kulturens roll i förhållande till andra intressen som exempelvis internationella handelsintressen.

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Arkitektur Eskilstuna – ett program för stärkt arkitektur och stadsbyggnad (SBN/2019:320) ska stödja genomförandet av kommunens uppsatta mål för ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet genom kvalitativ arkitektur och stadsbyggnad.

Biblioteksplan för Eskilstuna kommun 2022–2026 (KFN/2021:95) är en plan för visioner, mål och inriktning för biblioteksverksamheten i kommunen.

Nationella kulturpolitiska mål beslutades av riksdagen 2009 och är styrande för den statliga kulturpolitiken och vägledande för kommuner och regioner. Målen säger att staten ska främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor, främja kvalitet och konstnärlig förnyelse, främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas, främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Plan för jämställdhet (KSKF/2017:658) styr hur kommunen ska arbeta för att främja jämställdhet under perioden 2018–2024.

Plan för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2022–2025 (KSKF/2020:280) fastslår att en grundläggande förutsättning för att uppnå jämställdhet och jämlikhet i Eskilstuna kommun är att öka tillgängligheten för olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Policy för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet (KSKF/2021:326) fastslår att det samlade stödet ska främja jämställdhet, integration, folkhälsa, delaktighet och stödja en hållbar utveckling. Resurserna ska fördelas likvärdigt, oavsett kön. Stödet ska ge alla möjlighet att ta del av fritidsutbudet och kulturlivet i Eskilstuna. Verksamheter som får föreningsstöd ska främja jämställdhet och mångfald samt motverka alkohol, droger, dopning, trakasserier och våld.

Policy för offentlig konst (KSKF/2022:16) säger att konsten ska ingå som en naturlig del av den bild Eskilstuna förmedlar lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Konstnärliga gestaltningar i det offentliga rummet bidrar till Eskilstunas identitet och attraktionskraft.

Riktlinjer för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet (KSKF/2021:327) uttrycker att det stöd som föreningslivet får från

kommunkoncernen är ett erkännande av deras samhällsnytta. Det samlade stödet ska främja jämställdhet, integration, folkhälsa, delaktighet och stödja en hållbar utveckling. Resurserna ska fördelas likvärdigt mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Riktlinjer för Eskilstuna kommuns stöd till studieförbunden

(KSKF/2021:330) uttrycker att verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin samt gör det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen stöds. Vidare att stödja verksamhet som utjämnar utbildningsklyftor och höjer bildnings- och utbildningsnivån i samhället samt breddar intresset för och ökar delaktigheten i kulturlivet.

Riktlinjer för offentlig konst (KSKF/2022:17) säger att ett förvaltningsöverskridande och transparent samarbete krävs för att säkerställa att arbetet med offentlig konst implementeras i utformningen av Eskilstunas gemensamma miljöer. Konst ska finnas med som punkt i checklista för utredningsbehov och förstudiefas i projekt som rör mark-, exploaterings- och investeringsprojekt.

Vision Eskilstuna 2030 (KSKF/2017:544) där målbilderna en hållbar livsstil, ett gott liv och ett aktivt och modigt näringsliv beskrivs. I målbilden ett gott liv beskrivs bland annat hur ett starkt föreningsliv samt nöjen och evenemang berikar Eskilstunaborna och lockar nationella och internationella besökare. Utvecklingsarbete inom kultur är fundamentalt för kommunens förflyttning mot målbilderna för Eskilstuna år 2030.

Översiktsplan för Eskilstuna kommun (KSKF/2019:166) har en central roll i kommunens arbete med att formulera strategier för en långsiktigt hållbar utveckling när framtidens Eskilstuna med städer och landsbygd ska byggas. Att skapa förutsättningar för invånarna att både ta del av och själva skapa kultur är framgångsfaktorer för en hållbar utveckling.

§ 8

KSKF/2022:234

Idrottspolitiskt program

Beslut

- Under rubriken Ansvar och uppföljning ändras en mening så att den lyder:
Kultur- och fritidsnämnden samt *Torsbälla stads nämnd för sitt geografiska område*, har ett stort ansvar för att arbeta med idrottsfrågor, men hela kommunkoncernen bidrar till ett starkare idrottsliv i Eskilstuna och därmed attraktivare städer och landsbygd.
- Idrottspolitiskt program antas att gälla från och med den 1 mars 2023.

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden har tagit fram ett förslag till nytt Idrottspolitiskt program. Riksidrottsförbundets (RF) utvecklingsarbete är en viktig utgångspunkt för idrottspolitiken och utifrån detta har fem målområden för Eskilstunas idrottspolitik identifierats. Områden där idrottens potential och värden tillförsäkras invånarna ett gott liv och är framgångsfaktorer i utvecklingen av ett hållbart och attraktivt samhälle och Eskilstuna som idrottsstad.

De fem målområdena är:

- Tillgängligt och på egna villkor
- Infrastruktur som möjliggör
- Livskvalitet hela livet
- Utveckling och lärande
- Attraktiv och inspirerande plats

Inom respektive målområde tydliggörs de mest centrala aspekterna framöver. Det kompletteras även med mål för att konkretisera vad som ska uppnås inom de olika målområdena.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- Under rubriken Ansvar och uppföljning ändras en mening så att den lyder:
Kultur- och fritidsnämnden samt *Torsbälla stads nämnd för sitt geografiska område*, har ett stort ansvar för att arbeta med idrottsfrågor, men hela kommunkoncernen bidrar till ett starkare idrottsliv i Eskilstuna och därmed attraktivare städer och landsbygd.
- Idrottspolitiskt program antas att gälla från och med den 1 mars 2023.

Yrkanden

Marie Svensson (S), Maria Forsberg (V), Fredrik Wernqvist (KD), Mohamed Abdukani (MP), Camilla Cederlöf (L), Robin Tannarp (M), Murat Tosun (C) och Kim Fredriksson (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Beslutet skickas till:
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Servicenämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Torshälla stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden
Eskilstuna kommunföretag AB

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

STYRDOKUMENT

Idrottspolitiskt program

Beslutad när	2023-02-02
Beslutad av	Kommunfullmäktige, 2023-02-02 § 8
Diarienummer	KSKF/2022:234
Ersätter	Idrottspolitisk plan för Eskilstuna kommunkoncern 2016–2021 (KSKF/2016:348)
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag
Gäller fr o m	2023-03-01
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Kommunikationsdirektör
Uppföljning	Årligen

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga och ej tidsbegränsade. Om det ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska det beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer samt vara tidsbegränsad. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan vara tidsbegränsade eller ej tidsbegränsade. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

Idrott och föreningsliv ger livskvalitet, skapar gemenskap, sammanhang och sammanhållning. Alla som bor och verkar i Eskilstuna ska kunna utöva fysisk aktivitet, idrotts- och motionsaktiviteter utifrån egna förutsättningar och önskemål. Idrott ska kunna utföras inom idrottsförening, i annans regi eller på egen hand. Idrotten stärker, utvecklar och skapar förutsättningar för integration, mångfald, jämställdhet och social verksamhet.

Idrotten är viktig, inte bara på grund av dess positiva inverkan på folkhälsan, utan också för vad den kan betyda för oss som människor och för Eskilstuna som plats att leva, bo och verka i. Den utmanar och utvecklar oss, både fysiskt och psykiskt. Idrott och fysisk aktivitet är viktiga skyddsfaktorer mot ohälsa och bidrar till en positiv utveckling av individ och samhälle.

Ur Eskilstuna mångåriga industrihistoria har det växt fram en stark förenings- och idrottstradition med stor bredd som har skapat flera framgångsrika elitidrottare och elitföreningar. Idrottspolitikerna verkar för att stödja det ideella engagemanget, föreningar och andra intressenter för att skapa möjligheter till idrottsutövande, där verksamheter och innehåll styrs utifrån det behov som invånare, brukare och kunder efterfrågar. Eskilstuna kommun har ett nära samarbete med RF-SISU Sörmland och Eskilstuna Idrottsföreningars Samorganisation för utveckling av idrotten i kommunen.

Det övergripande målet med stödet till Eskilstunas idrottsföreningar är att skapa förutsättningar för goda livsvillkor, en meningsfull fritid och ett livslångt lärande. Idrotten ska vara en plats för lek och glädje, träning och tävling. Och en plats för alla. Idrott ska finnas i olika former, både organiserad och icke-organiserad, ideell och kommersiell. För att idrotten fortsatt ska vara relevant i ett föränderligt samhälle krävs utveckling av det som redan är bra och att vi samtidigt är öppna för nya arbetsätt som utgår från invånarnas engagemang, behov, önskemål, vilja och initiativ.

Idrott är en viktig del i Eskilstunas varumärke och DNA – idrotten utvecklas och fortsätter att utveckla Eskilstuna.

Varför ett idrottspolitiskt program

Programmet ska stödja utvecklingen av idrotten samt främja ett levande och oberoende organiserat och icke-organiserat idrottsutövande. Programmets målområden ansluter till och stöttar det pågående förändringsarbetet inom hela idrottsrörelsen, Riksidrottsförbundets Strategi 2025 samt kommunens förflyttning mot målbilderna för Vision Eskilstuna 2030.

Programmet beskriver riktningen för det idrottspolitiska arbetet inom Eskilstuna kommunkoncern. Programmet är vägledande i samverkan och samarbete inom kommunkoncernen samt med aktörer från civilsamhället, näringslivet och akademien.

Definitioner

Idrott - fysisk aktivitet som vi utför för att ha roligt, må bra och prestera mera. Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning. Idrott är organiserad eller icke-organiserad fysisk aktivitet som vi ägnar oss åt för att förbättra vår fysiska och psykiska kondition, utveckla sociala relationer eller nå tävlingsresultat på olika nivåer.

Eskilstuna - det geografiska området Eskilstuna kommun, det vill säga Eskilstuna, Torshälla och landsbygden. I texten används Eskilstuna.

Eskilstuna kommunkoncern - med begreppet menas organisationen, det vill säga Eskilstuna kommun med förvaltningar samt de av Eskilstuna Kommunföretag AB helägda bolagen Eskilstuna Energi och Miljö AB, Eskilstuna Kommunfastigheter AB, Destination Eskilstuna AB samt Eskilstuna Logistik och Etablering AB. I texten används kommunkoncernen.

Idrottsrörelsen - alla förbund som är anslutna till Riksidrottsförbundet (RF) och deras medlemsföreningar. Till idrottsrörelsen hör också stödorganisationerna, det vill säga RF och dess distriktsförbund som stödjer, leder och företräder idrottsrörelsen, SISU Idrottsutbildarna som utbildar och bildar idrottsrörelsen, Sveriges Olympiska Kommitté och Sveriges Paralympiska Kommitté som förbereder och leder det svenska deltagandet i olympiska respektive paralympiska spel.

Anläggningar och idrottsmiljöer - ”Anlagt eller anvisat område för någon form av tävlingsidrott, spontanidrott eller motion oavsett ägandeförhållanden”. Både idrottsanläggningar och idrottsmiljöer avses. Med arenor avses arenor med stor publikkapacitet avsedd för seniorverksamhet. Med anläggningsnära lokaler/ytor avses omklädningsrum, förråd och liknande

Offentliga miljöer - avser en plats, byggnad eller lokal dit allmänheten har fritt tillträde och kan komma som neutrala besökare. Begreppet offentliga miljöer används som ett samlingsnamn för både inom- och utomhusmiljöer där människor rör sig i vardagen.

Idrottspolitiskt program

Kopplingen mellan Idrottspolitiskt program och Vision Eskilstuna 2030 är stark. Visionen uttrycker en övergripande målsättning som programmet siktar mot:

”Det är ingen tillfällighet att vi trivs i Eskilstuna och har kul tillsammans. Vår idrotts- och kulturstad har ett starkt föreningsliv samt nöjen och evenemang som berikar oss Eskilstunabor och lockar besökare nationellt och internationellt. I våra sammanflätade, trivsamma, trygga stadsdelar och sambällen skapar vi tillsammans upplevelser för alla sinnen – från myllrande gatuliv till platser för lekfullhet, rekreation och bildning – där vi möts, gläds och utvecklas som människor.” (Vision Eskilstuna 2030)

Målområden

Eskilstuna ligger mitt i en expansiv region. Att människor inte längre bara flyttar dit jobben finns utan till platser som upplevs som attraktiva, medför att möjligheterna till en berikande fritid är en viktig faktor för en plats attraktivitet.

Det globala påverkar det lokala. Eskilstuna påverkas av globala trender som värderingsförändring med ökat fokus på jämställdhet och mångfald samt teknikutveckling med ökad digitalisering. Teknikutvecklingen bidrar till nya möjligheter och former av idrott och fysisk aktivitet. Dessa tillsammans med en demografisk utveckling med en ökad andel äldre där många har en önskan om ett aktivt liv samt en förväntan från människor att kunna delta och ta del av idrott på egna villkor skapar både utmaningar och möjligheter.

Riksidrottsförbundets (RF) utvecklingsarbete är en viktig utgångspunkt för idrottspolitiken. Betydande dokument från RF inkluderar *Idrotten vill* – som uttrycker vision och värdegrund inom svensk idrott, *Strategi 2025* – som beskriver idrottens förändringsarbete samt *Idrottens samhällsnytta* – som är en vetenskaplig översikt av idrottsrörelsens mervärden för individ och samhälle.

Utifrån detta har fem målområden identifierats. Områden där idrottens potential och värden tillförsäkrar invånarna ett gott liv och är framgångsfaktorer i utvecklingen av ett hållbart och attraktivt samhälle och Eskilstuna som idrottsstad.

De fem målområdena är:

- Tillgängligt och på egna villkor
- Infrastruktur som möjliggör
- Livskvalitet hela livet
- Utveckling och lärande
- Attraktiv och inspirerande plats

Målområde:

Tillgängligt och på egna villkor

Människor vill delta och ta del av idrott på sina egna villkor – hur och när de själva vill. För att möjliggöra detta krävs ett brett utbud av idrott, såväl organiserad som icke-organiserad, ideell som kommersiell. Målet är ett mångfaldigt utbud för en mångfald av människor.

Det är viktigt att idrott utformas så att den är tillgänglig för alla oavsett var du bor. Flickor och pojkar, kvinnor och män oavsett vilka de är ska ha möjlighet att utöva idrott. Genom delaktighet och inflytande för barn, unga, vuxna och äldre bidrar idrotten till ett mer hållbart Eskilstuna. Ett levande idrottsliv där människor upplever engagemang och gemenskap har en positiv påverkan på tillit, jämlikhet och trygghet i samhället.

Genom att tillgängliggöra, ge förutsättningar och understödja skapas möjlighet till rörelse utifrån människors egen förmåga och villkor. En inkluderande idrott som sänker trösklar, som utgår från allas möjligheter och förmågor, som bidrar till social hållbarhet och som strävar mot att tillvarata allas förmågor ska främjas. Alla barn och unga ska erbjudas tillgång till idrott och fysisk aktivitet. Lovaktiviteter är en viktig del i arbetet med meningsfulla fritidsaktiviteter.

Idrott har samma värde oavsett om den skapas och tillgängliggörs av vuxna för barn och unga, gemensamt av vuxna tillsammans med barn och unga, eller av barn och unga. Alla varianter behövs för att erbjuda idrott som är tillgänglig och på egna villkor. Det skapar goda förutsättningar till en meningsfull fritid och stärker barn och ungdomar i deras utveckling.

Offentliga miljöer som inbjuder till fri och spontan idrott är viktigt för att få fler i rörelse. Spontanidrott är en aktivitet som är egenorganiserad och utanför den traditionella föreningsidrotten. Variation i det offentliga uterummet är en nyckel till att stimulera ökad spontan, egenorganiserad idrott och fysisk aktivitet. Lättillgängliga grönområden i bostadsområdena, utegym, motionsspår, öppna skolgårdar och flexibla näridrottsplatser i bostadsområdena ger goda förutsättningar för spontanidrott. Ytor för idrott och fysisk aktivitet i anslutning till förskolor och skolor är viktigt.

Det ska vara lätt för alla invånare, oavsett ålder eller eventuell funktionsnedsättning, att ta sig till kommunens anläggningar. Avstånd till anläggningar och platser för idrott samt möjlighet till kollektivtrafik är viktiga faktorer i planeringen av tillgängliga och hållbara idrottsmiljöer. Goda möjligheter att genom kollektivtrafik och säkra gång- och cykelvägar ta sig till och från idrottsanläggningar bidrar till trygghet och minskad klimatpåverkan. Anläggningar och idrottsmiljöer ska anpassas så att de är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Användningen av anläggningar och idrottsmiljöer ska genomsyras av ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv, bidra till att minska skillnader i människors livsvillkor och utvecklas i samverkan mellan kommunala och andra aktörer.

Mål:

- Alla invånare kan ta del av och utöva idrott och fysisk aktivitet på likvärdiga villkor.
- Anläggningar och idrottsmiljöer är tillgängliga för alla oavsett funktionsnedsättning.
- Idrottens roll för att utveckla och skapa förutsättningar för integration, mångfald, jämställdhet och social verksamhet är stark.
- Idrotten kännetecknas av delaktighet och möjlighet att påverka, både av barn och vuxna.
- Offentliga miljöer inspirerar till icke organiserad och spontan idrott.
- Möjlighet till utövande av idrott och fysisk aktivitet finns i hela Eskilstuna, oavsett vem du är eller var du bor.

Målområde:**Infrastruktur som möjliggör**

Idrottens infrastruktur är allt det som finns till för att stödja och möjliggöra idrottsutövande. Idrottens infrastruktur är både hårda förutsättningar som anläggningar, lokaler och utrustning, och mjuka förutsättningar som bemötande, öppenhet, sponsring och bidrag.

För att bygga samsyn, förståelse och skapa förtroende ska beslut om bidrag och sponsring ske öppet och med tydliga och väl kommunicerade regelverk. Fördelningen av bidrag eller sponsring ska ske utifrån likvärdighet och på demokratiska grunder.

Stödsystemet ska uppmuntra såväl den föreningsorganiserade idrotten som möjligheterna till idrott och fysisk aktivitet på egen hand. Föreningar och engagemang ska stöttas utan att verksamheter styrs vad gäller innehåll och aktivitetsnivå. Det samlade stödet ska främja integration och stödja en hållbar utveckling. Stödet ska ge alla flickor och pojkar, kvinnor och män oavsett vilka de är möjlighet att ta del av idrotts- och fritidsutbudet och ha hög transparens. Det ska vara möjligt att stödja nya idéer och pröva nya sätt att möjliggöra stöd. När stöd betalas ut finns villkor som föreningar ska uppfylla, bland annat i form av att följa policy och riktlinjer för föreningsstöd samt övrigt som kan regleras i specifika avtal mellan förening och kommun.

För att säkerställa alla barns och ungas rätt att ta del av, och delta i ett brett och mångfacetterat idrottsliv, behövs olika former av subventioner; driftstöd till föreningar som äger egen eller förvaltar kommunal anläggning, arrangörsstöd och metoder för förmedling av stöd som är anpassade efter idrotters olika förutsättningar. Lokalsubventioner är en särskilt viktig del av stödet till föreningslivet.

Offentligt finansierade anläggningar och idrottsmiljöer spelar en stor och viktig roll för föreningsidrotten, och som resurs för idrottande och fysisk aktivitet på egen hand. För att det ska finnas ett brett idrottsutbud krävs en hållbar offentlig finansiering samtidigt som det måste finnas en beredskap för att ge plats åt nya former och uttryck. I ett fortsatt relevant och attraktivt idrottsutbud rymms såväl kontinuitet som förnyelse.

Mål:

- Anläggningar och miljöer för idrott och fysisk aktivitet är trygga och säkra.
- Villkor och kriterier för bidrag och sponsring är tydliga, jämställda och transparenta och nya stöd och samverkansformer utvecklas vid behov.
- Bidrag och lokalsubventioner stöttar ett brett utbud av idrott.
- Stödsystem prioriterar barn och unga.

Målområde:**Livskvalitet hela livet**

Idrott och fysisk aktivitet är positivt för folkhälsan och bidrar till gemenskap genom hela livet. Stärkt samverkan och samarbete med aktörer i civilsamhället, näringslivet och akademien bidrar till ett attraktivt fritidsutbud, ökade hälsotal och ökad fysisk aktivitet hos alla invånare, i alla åldrar.

Barn och unga är idag mer stillasittanden än tidigare generationer. Aktivitetsnivån avtar med stigande ålder, vilket på sikt innebär flera hälsorisker, både fysiska och psykiska. Glädjen till idrotten är det viktigaste och en allsidig och lustfylld aktivitet där så många som möjligt deltar långt upp i åldrarna är målet. Flickor och pojkar oavsett vilka de är, ska kunna idrotta och motionera utan krav på prestation.

Eskilstunas demografi går mot en större andel äldre befolkning, och allt fler äldre vill vara aktiva. Det är viktigt att äldres möjlighet till idrott och fysisk aktivitet stärks. Genom god insikt om äldres behov och önskemål utvecklas det långsiktiga arbetet med att främja äldres möjligheter till fysisk aktivitet och goda motionsvanor. Att förebygga sjukdom genom hälsofrämjande insatser är avgörande för att klara framtidens hälsoutmaning och vårdbehov. Förutsättningar ska finnas för goda möjligheter till ett livslångt idrottande och motionerande.

Alla invånare i Eskilstuna ska ges goda möjligheter och förutsättningar att vara fysiskt aktiva genom ett attraktivt idrottsutbud, aktiviteter och föreningsliv samt spontanidrott. Samverkan med aktörer i civilsamhället, näringslivet och akademien stärker möjligheterna för idrott och motion, vilket bidrar till en ökad livskvalitet hela livet.

Mål:

- I Eskilstuna finns ett brett deltagande i idrott och fysisk aktivitet bland barn och unga.
- Äldres möjlighet till idrott och fysisk aktivitet utvecklas med de äldres önskemål som utgångspunkt.
- I förskola och skola har barn och elever god tillgång till idrott och fysisk aktivitet, vilket stimulerar till en aktiv fritid.

Målområde:**Utveckling och lärande**

Alla ska erbjudas möjlighet att ständigt förnya sina kunskaper och utvecklas genom hela livet. Idrott på alla nivåer utvecklar människor positivt såväl fysiskt och psykiskt som socialt. I Eskilstuna ska det finnas goda möjligheter för flickor, pojkar, kvinnor och män oavsett vilka de är att utvecklas inom sin idrott.

Idrottsvanor sätts ofta i barndomen, framför allt under skoltiden, och tas med in i vuxenlivet. Skolan är en viktig arena för att skapa intresse för idrott och fysisk aktivitet. Utöver vad ämnet Idrott och hälsa fastslår genom kursplan ska idrott, lek och rörelse främjas på raster och fritidshem. I skolan nås barn från hela Eskilstuna. Därför är skolan särskilt viktig som arena för att främja idrott och fysisk aktivitet. Daglig fysisk aktivitet påverkar koncentrationsförmågan och därmed inlärningsförmågan positivt. Motorisk träning underlättar och påverkar den kognitiva utvecklingen som i sin tur har betydelse för inläringen. Genom att låta barnen röra på sig mera påverkas deras motorik, koncentration och skolprestationer. Skola och föreningsliv ska samverka för att stärka barn och ungas fysiska aktivitet och motionsvanor för ett livslångt idrottande och för att skapa goda livsvillkor.

En kvalitativ föreningsverksamhet med välutbildade ledare har stora möjligheter att bidra med en positiv utveckling, såväl idrottsligt som socialt. Ledares roll är inte enbart att lära ut idrottslig teknik utan också att förmedla idrottens grundläggande attityder och värderingar, demokratiska principer, lära barn att ta ansvar och respektera varandra som kamrater och medtävlare. Utbildade ledare och en barn- och ungdomsidrott som utgår från barnkonventionen bidrar till utvecklande idrottsmiljöer. Verksamheter inom idrotten ska utveckla och implementera olika metoder, arbetssätt och modeller för barns och ungas inflytande och delaktighet, tillsammans med barn och unga.

Barnkonventionen säger att barn behöver samhällets stöd och skydd, men också att barn har rätt att ha inflytande både över sitt eget liv och samhället i stort i frågor som berör dem. Konventionen slår fast att varje barn har rätt till en meningsfull fritid som de själva får styra över samt rätt att uttrycka sin åsikt och få den beaktad. Genom att främja erfarenhetsutbyten samt samla

och sprida kunskap om metoder och arbetssätt stärks barns och ungas möjligheter till egna initiativ och delaktighet.

I universitetsstaden Eskilstuna har idrott ett tydligt samband med utbildning, demokrati och utveckling. Samverkan med Mälardalens universitet (MDU) och RF-SISU Sörmland är här en viktig faktor.

Mål:

- Det finns goda förutsättningar för att på alla nivåer utvecklas inom sitt idrottsutövande.
- I Eskilstuna har föreningar utbildade ledare med god kunskap om barnkonventionen, vilket skapar goda och trygga idrottsmiljöer.
- Barn och unga har stor möjlighet till inflytande och delaktighet.
- Det finns utarbetade metoder och strukturer för att tillvarata och implementera ny och relevant forskning för att utveckla verksamheter.

Målområde:

Attraktiv och inspirerande plats

Eskilstuna ska vara en attraktiv plats att bo, verka, investera i och besöka. Människor flyttar inte längre bara dit jobben finns utan till platser som upplevs som attraktiva. Idrott och friluftsliv liksom evenemang och möten bidrar till upplevelsen av Eskilstuna som en attraktiv plats. Ett mångfaldigt idrottsutbud i det offentliga rummet skapar välkomnande, attraktiva och hälsofrämjande miljöer som alla har tillgång till. Ett tvärsektorielt perspektiv där samhällsplanering och idrottens utveckling samspelar är därför nödvändigt.

Idrotten har en kompensatorisk roll genom förmågan att ta människor till nya/andra platser vilket skapar möten mellan människor. Idrotten är en motor för att skapa möten mellan olika invånare vilket överbryggar såväl sociala som ekonomiska avstånd. Det ska finnas verksamhet som lyfter närområden, lockar människor till andra delar av staden och landsbygden samt till prioriterade stadsdelar.

Idrotten är betydelsefull för stadens och landsbygdens identitet. Vår omgivning påverkar vårt sätt att leva och det offentliga rummets vatten, gator, torg, parker och friluftsområden ska vara tillgängliga för alla och utformas för att locka till idrott och fysisk aktivitet. Aktörer med ansvar för skola, samhällsplanering och idrottsfrågor ska i hög grad samverka i tidigt skede av samhällsbyggnadsprocessen för att säkra tillgången till anläggningar och idrottsmiljöer. Samnyttjande av anläggningar och miljöer som lockar till rörelse bör uppmuntras. Det är viktigt att samhällsplaneringen säkerställer förutsättningar för ett hållbart resande till och från idrottsplatser och evenemang genom exempelvis kollektivtrafik och gång- och cykelvägar.

Ur Eskilstunas mångåriga industrihistoria har det växt fram en stark förenings- och idrottstradition med stor bredd som har skapat flera

elitidrottare och elitföreningar. Idrotten har genom sin oregisserade dramatik, samhörighetskänsla och elitutövarnas skicklighet en stark attraktionskraft på människor i alla samhällsskikt och i alla åldrar. Som förebilder är elitidrottarna av stort värde för att inspirera fler att idrotta. Elitidrott är bara en liten del av tävlingsidrotten men har en stor betydelse för idrottsrörelsen. Idrottsliga framgångar ger positiv uppmärksamhet och skapar förebilder och gör invånarna stolta.

Kommunkoncernen bidrar till att skapa förutsättningar för en framgångsrik elitidrott genom tillgång till anläggningar för träning och tävling, anläggningsnära lokaler och ytor, evenemang samt affärsmässig sponsring. Det är viktigt att även idrottsrörelsen tar ett eget ansvar för utvecklingen av elitidrott.

Den lokala idrotten och föreningslivet utgör basen för evenemang och möten i Eskilstuna. Evenemang av olika slag, stora och små, behövs för en inspirerande och attraktiv evenemangsstad att besöka, bo och verka i. Dessutom stimuleras ekonomin, nya arbetstillfällen skapas och platsen marknadsförs samt ger tydliga synergier för turism och besöksnäring. Genom att lyfta fram Eskilstunas fördelar väljer fler arrangörer att förlägga nationella och internationella cuper och tävlingar i Eskilstuna. Idrott är en viktig del i kommunens varumärke. Att investera i idrott är att investera i framtiden.

Mål:

- Ändamålsenliga och tillgängliga anläggningar och idrottsmiljöer säkerställs i planering och byggnation av nya eller växande stadsdelar och områden.
- Befintliga anläggningar och idrottsmiljöer nyttjas effektivt.
- Platser för barn och unga lockar till idrott och fysisk aktivitet.
- Gator, parker, vatten, torg och friluftsområden utformas så att de stimulerar lusten till idrott och rörelse under hela livet.
- Det finns goda förutsättningar för elitidrott.
- Det finns goda förutsättningar för arrangörer att förlägga och genomföra idrottsevenemang i Eskilstuna. Kommunens arenor har god service, värdskap och upplevs som attraktiva.

Ansvar och uppföljning

Programmet gäller för hela kommunkoncernen. Kultur- och fritidsnämnden samt Torshälla stads nämnd för sitt geografiska område, har ett stort ansvar för att arbeta med idrottsfrågor, men hela kommunkoncernen bidrar till ett starkare idrottsliv i Eskilstuna och därmed attraktivare städer och landsbygd. Nämnder och bolag ska arbeta utifrån programmets inriktning och målområden med utgångspunkt i den egna verksamhetens ansvar och uppdrag.

Förvaltningar och bolag kopplar konkreta aktiviteter till programmets målområden och mål. Förvaltningars och bolags aktiviteter blir viktiga parametrar för att följa realiseringen av programmet och rapporteras i samband med bokslut.

Kultur- och fritidsnämnden har uppföljningsansvar av programmet i sin helhet och rapporterar till kommunstyrelsen.

Gällande lagstiftning eller annan rättslig reglering

Diskrimineringslagen har som ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

FN:s konvention om barnets rättigheter innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Konventionen benämns i dagligt tal ofta barnkonventionen.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har som syfte är att stärka skyddet av de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Konventionen antogs av Sverige 2009.

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Nationella idrottspolitiska mål beslutades av riksdagen 2009 och är styrande för den statliga idrottspolitiken och vägledande för kommuner och regioner. Målen för den nationella idrottspolitiken är att statsbidraget ska ge möjligheter för flickor och pojkar, kvinnor och män att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa samt att stödja en fri och självständig idrottsrörelse. Riksdagen beslutade också att statsbidraget till barn- och ungdomsidrott ska lämnas till verksamheter som bedrivs ur ett barnrättsperspektiv.

Plan för jämställdhet (KSKF/2017:658) styr hur kommunen ska arbeta för att främja jämställdhet under perioden 2018–2024.

Plan för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning 2022–2025 (KSKF/2020:280) fastslår att en grundläggande förutsättning för att uppnå jämställdhet och jämlikhet i Eskilstuna är att öka tillgängligheten för olika grupper av flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Policy för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet (KSKF/2021:326) fastslår att det samlade stödet ska främja jämställdhet, integration, folkhälsa, delaktighet och stödja en hållbar utveckling. Resurserna ska fördelas likvärdigt, oavsett kön. Stödet ska ge alla möjlighet att ta del av fritidsutbudet och kulturlivet i Eskilstuna. Verksamheter som får föreningsstöd ska främja jämställdhet och mångfald samt motverka alkohol, droger, dopning, trakasserier och våld.

Riktlinjer för Eskilstuna kommunkoncerns stöd till föreningslivet (KSKF/2021:327) uttrycker att det stöd som föreningslivet får från Eskilstuna kommunkoncern är ett erkännande av deras samhällsnytta. Det samlade stödet ska främja jämställdhet, integration, folkhälsa, delaktighet och stödja en hållbar utveckling. Resurserna ska fördelas likvärdigt mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Riktlinjer för Eskilstuna kommuns stöd till studieförbunden (KSKF/2021:330) beskriver hur kommunen ska stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin, som gör det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen, utjämnar utbildningsklyftor och höjer bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

Vision Eskilstuna 2030 (KSKF/2017:544) där målbilderna en hållbar livsstil, ett gott liv och ett aktivt och modigt näringsliv beskrivs. I målbilden ett gott liv står bland annat att vår idrotts- och kulturstad har ett starkt föreningsliv, nöjen och evenemang som berikar oss Eskilstunabor och lockar besökare nationellt och internationellt. Utvecklingsarbete inom idrott är avgörande verktyg i kommunens förflyttning mot målbilderna för Eskilstuna år 2030.

Översiktsplan för Eskilstuna kommun (KSKF/2019:166) har en central roll i kommunens arbete med att formulera strategier för en långsiktigt hållbar utveckling när framtidens Eskilstuna med städer och landsbygd ska byggas. Att skapa förutsättningar för alla invånarna till idrott och fysisk aktivitet är framgångsfaktorer för en hållbar utveckling.

§ 9

KSKF/2022:346

Riktlinje för Eskilstuna kommuns politiska struktur

Beslut

1. Förslag till riktlinje för Eskilstuna kommuns politiska struktur antas och träder i kraft den 2 februari, 2023.

Ärendebeskrivning

Under kommunfullmäktige lyder kommunstyrelsen och övriga nämnder. Under dessa kan utskott, beredande organ och rådgivande organ inrättas.

Kommuners politiska organisation regleras av kommunallagen (2017:725). Eskilstuna kommuns organisation och verksamhetsformer har utöver det lokala regleringar som komplement, till exempel arbetsordningar, reglementen och delegationsordningar.

Denna riktlinje ska ge förtroendevalda och tjänstepersoner stöd i arbetet med den politiska organisationsstrukturen. Riktlinjen ska tydliggöra och synliggöra dess huvudsakliga former, funktioner, sammansättning, arbetsätt och ansvar. Utgångspunkten är befintligt regelverk – gällande lagstiftning och Eskilstuna kommuns specifika lokala reglering som kompletterar denna.

Riktlinjen är övergripande och omfattar alla nämnder. Riktlinjen kompletteras av dokument som fördjupar specifika områden eller beskriver enskilda organ.

För att skapa en enhetlig styrning av de utskott, beredande organ och rådgivande organ som finns i Eskilstuna kommuns politiska organisation ska samtliga nämnder förhålla sig till riktlinjen och agera enligt den. Respektive nämnd bör ha som mål att ha gjort en översyn utifrån riktlinjen senast under kvartal 1, år 2023.

Instruktionerna/motsvarande ska tas fram för respektive organ och hanteras och beslutas av ansvarig nämnd.

Riktlinjen för Eskilstuna kommuns politiska struktur ska bidra till tydlighet och transparens, vilket är i linje med bland annat förändringsarbetet Effektivare administration.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Förslag till riktlinje för Eskilstuna kommuns politiska struktur antas och träder i kraft den 2 februari, 2023.

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Servicenämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Valnämnden
Torshälla stads nämnd
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

STYRDOKUMENT

Riktlinje för Eskilstuna kommuns politiska struktur

Beslutad när	2023-02-02
Beslutad av	Kommunfullmäktige, 2023-02-02 § 9
Diarienummer	KSKF/2022:346
Ersätter	
Gäller för	Kommunfullmäktige och samtliga nämnder
Gäller fr o m	2023-02-02
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Administrativa direktören, kommunledningskontoret
Uppföljning	En gång per mandatperiod

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga och ej tidsbegränsade. Om det ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska det beslutas av kommunfullmäktige i annat fall av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan vara tidsbegränsade eller ej tidsbegränsade. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

Under kommunfullmäktige lyder kommunstyrelsen och övriga nämnder. Under dessa kan utskott, beredande organ och rådgivande organ inrättas.

Kommuners politiska organisation regleras av kommunallagen (2017:725). Eskilstuna kommuns organisation och verksamhetsformer har utöver det lokala regleringar som komplement, t.ex. arbetsordningar, reglementen och delegationsordningar.

Denna riktlinje ska ge förtroendevalda och tjänstepersoner stöd i arbetet med den politiska organisationsstrukturen. Riktlinjen ska tydliggöra och synliggöra dess huvudsakliga former, funktioner, sammansättning, arbetsätt och ansvar. Utgångspunkten är befintligt regelverk – gällande lagstiftning och Eskilstuna kommuns specifika, lokala reglering som kompletterar lagstiftningen.

Riktlinjen är övergripande och omfattar alla nämnder. Riktlinjen kompletteras av dokument som fördjupar specifika områden eller beskriver enskilda organ.

Riktlinjer för Eskilstuna kommuns politiska struktur

De politiska organens uppdrag och begrepp

Fullmäktige

- 3 kapitlet 1 § kommunallag
I varje kommun och i varje region finns det en beslutande församling, ett fullmäktige.
- Specifik lokal reglering Eskilstuna kommun
- Arbetsordning för kommunfullmäktige

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell karaktär eller annars av större vikt för kommunen (5 kapitlet 1 § kommunallag). Fullmäktige har t.ex. exklusiv beslutanderätt när det gäller de politiska målen för den kommunala verksamheten, hur budgeten ska fördelas och val av ledamöter och ersättare till nämnder och styrelser.

Fullmäktige bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden. Fullmäktige kan ge en nämnd i uppdrag att besluta i fullmäktiges ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, med undantag av vad som framgår i 5 kapitlet 1 § kommunallag.

Kommunstyrelsen och övriga nämnder

- 6 kapitlet 1 § kommunallag
Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalsamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning.

Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen eller regionen är medlem i.
- 6 kapitlet 3 § kommunallag
Nämnderna beslutar i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem.
- Specifik lokal reglering Eskilstuna kommun
 - Gemensamt reglemente för nämnderna
 - Reglemente för respektive nämnd
 - Delegationsordning för respektive nämnd

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter.

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över den kommunala verksamheten. Uppsikten utövas framförallt utifrån styrmodellen och uppföljning sker utifrån vision, värdegrund, mål, budget, indikatorer och genom intern kontroll och riskanalyser. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt ändrar dock inte på det faktum att nämnderna är ansvariga för sina verksamheter.

Nämnderna beslutar i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. Nämnderna ska även, var och en inom sitt område, se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller och enligt de föreskrifter som finns för verksamheten. Nämnderna ska också se till att internkontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Presidium

- 6 kapitlet 21 § kommunallag
Fullmäktige ska bland nämndens ledamöter välja en ordförande och en eller två vice ordförande. Dessa utgör tillsammans nämndens presidium. Fullmäktige bestämmer tiden för uppdragen.

- Specifik lokal reglering Eskilstuna kommun
 - Delegationsordning för respektive nämnd

Begreppet presidium är detsamma som ordförande i en nämnd, med första vice, och andra vice och ibland tredje vice ordförande om det finns. Presidiet är ett kommunalrättsligt organ som ska inrättas av fullmäktige. Nämnden kan delegera beslutanderätt till sitt presidium med den begränsning som framgår av 6 kapitlet 38 § kommunallag: t.ex. kan ärenden som gäller verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet inte beslutas av annan än nämnden.

Begreppet presidium är reserverat för nämnd och bör inte användas i utskott, beredningar och råd, utifrån att det är ett kommunrättsligt organ som ska inrättas av fullmäktige.

Beredande organ

- 3 kapitlet 2 § kommunallag
Fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av fullmäktige.
- 3 kapitlet 5 § stycke 1 kommunallag
Fullmäktige får bestämma att en nämnd ska ha ett eller flera utskott.
- 3 kapitel 5 § stycke 2 kommunallag
Om fullmäktige inte har bestämt något om utskott, får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas.
- 3 kapitel 5 § stycke 3 kommunallag
En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.
- Specifik lokal reglering Eskilstuna kommun
 - Arbetsordning för fullmäktige
 - Gemensamt reglemente för nämnderna
 - Reglemente för respektive nämnd
 - Instruktion per beredande/rådgivande organ

Ett utskott är ett kommunalrättsligt organ. Ett utskott kan ha till uppgift att bereda nämndens ärenden. Nämnden kan utöver det, med begränsning av vad som följer av 6 kapitlet 38 § kommunallag, delegera beslutanderätt till utskottet. Termen utskott är reserverat för nämnd.

Fullmäktigeberedningar och nämndberedningar kan ha permanenta eller tillfälliga beredningsuppgifter. Nämnden kan inte delegera beslutanderätt till en beredning.

Ordförandeberedningar regleras inte i kommunallagen, men kan ses som en slags nämndberedning.

Rådgivande organ

De kommunala samrådsorganen (råden) regleras inte av kommunallagens bestämmelser när det gäller beslutsförhet och arbetsformer. Men en nämnd kan inte delegera beslutanderätt till ett råd.

Råden i Eskilstuna kommun är intressesammansatta organ för brukarinflytande. De ska vara rådgivande och förmedla sakkunskap till de kommunala verksamheterna.

Sammansättning beredande och rådgivande organ

Beredande organ

- 3 kapitlet 2 § kommunallag
Fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av fullmäktige.
- 6 kapitlet 42 § kommunallag
En nämnd ska välja utskott bland ledamöterna och ersättarna i nämnden. Bestämmelserna i lagen (2022:629) om proportionella val i kommuner och regioner ska då tillämpas.
- 6 kapitlet 43 § kommunallag
Nämnden får till nämndberedning välja även andra än förtroendevalda.
- Specifik lokal reglering Eskilstuna kommun
- Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun
Kommunfullmäktige väljer ledamöter och ersättare till en fullmäktigeberedning och man måste inte ingå i kommunfullmäktige för att väljas till fullmäktigeberedningen.

För Eskilstuna kommun är den grundläggande principen att nämnden till en nämndberedning ska välja ledamöter och ersättare ur den egna nämnden.

Rådgivande organ

Kommunala samrådsorgan (råd) är intressesammansatta organ för brukarinflytande, med både förtroendevalda och representanter för intresseorganisationer.

Beredningsprocessen

Politisk beredning av ärenden och beslutsunderlag utgör en viktig del i den demokratiska processen och av det politiska arbetet. Hur beredningen ska genomföras regleras inte i någon lagstiftning, men den ska vara väldokumenterad och transparent så att den går att följa av både interna och externa målgrupper.

Dokumentation

- 5 kapitlet 65 § och 6 kapitlet 35 § kommunallag
Vid ett sammanträde ska protokoll föras. I fråga om hur protokollet ska föras,

protokollets innehåll, justering av protokollet och hur justeringen ska tillkännages ska 5 kap. 65–67 och 69 §§ och 8 kap. 12 § tillämpas.

Vid kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och övriga nämnders sammanträden förs protokoll. Om ett utskott har beslutanderätt, ska protokoll föras av beslutsärendena.

Fullmäktigeberedningar, nämndberedningar, råd och utskott som endast bereder ärenden skriver minnesanteckningar eller annan slags redovisande dokumentation som gäller förslag till fullmäktige eller nämnden.

Dokumentation från sammanträden ska diarieföras i ärendehanteringssystemet LEX.

Administrativt stöd

Beredande organ

Administrativt stöd till ett utskott ges av en medarbetare med sekreterarkompetens utifrån ordinarie uppdrag.

Tjänstemannaorganisationen ska ge administrativt stöd till beredningar och till rådgivande organ.

Omfattningen av administrativt stöd ska framgå av utskottets, beredningens eller rådets instruktion.

Instruktioner för beredande och rådgivande organ

Utskott, beredningar och rådgivande organ ska beskrivas i en instruktion som beslutas av ansvarig nämnd. I instruktionen ska information enligt följande rubriker framgå:

- Syfte
- Tidsperiod
- Arbetsuppgifter
- Sammansättning
- Organisation och arbetsformer
- Ekonomi
- Ansvarig nämnd
- Val av ledamöter och ersättare
- Återrapportering

Om ett utskott, beredande organ eller ett rådgivande organ avviker från *Riktlinjen för Eskilstuna kommun* på något av områdena ovan, ska detta framgå av och motiveras i instruktionen.

Ersättning till förtroendevalda

- 4 kapitlet 15 § kommunallag
Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för ersättning enligt 12–14 §§.

- Specifik lokal reglering Eskilstuna kommun
 - Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun

Gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

Kommuners organisation och verksamhetsformer regleras främst i kommunallagen.

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Riktlinjen har en direkt relation till de reglementen, delegationsordningar och arbetsordningar som finns för den politiska organisationen. Riktlinjen kompletteras av instruktioner för respektive utskott, beredning och råd.

§ 10

KSKF/2022:382

Revidering av riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Beslut

1. Punkterna under rubriken Användning av medel från RUR ändras till:

Medel från RUR kan användas om:

- Balanskravsresultatet (årets resultat efter balanskravsjusteringar) är negativt.

Och minst en av nedan två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKRs beräkningar).
- Förändring av årets reala skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga förändringen av det reala skatteunderlaget de 10 senaste åren.

2. Reviderad riktlinje för god ekonomisk hushållning antas för övrigt och gäller från 2023-03-01.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning, är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. Årligen görs en samlad bedömning av om kravet på god ekonomisk hushållning uppnåtts. Bedömning grundas på en sammanvägning av utfall avseende de strategiska målen.

Revideringen innehåller förändringar som redogörs för nedan:

- Finansiella mål - ingen förändring har skett utöver att hänvisningen kopplas till det strategiska målet inom ekonomi och kräver då ingen uppdatering om målets namn ändras.
- Verksamhetsmål - korrigeringar har gjorts för en mer generell text där inte varje strategiskt mål skrivs ut med namn utan hänvisar till gällande strategisk inriktning.
- God ekonomisk hushållning – Har tidigare grundats på en sammanvägning av utfall avseende de strategiska målen, utfall avseende processmål, utfall åtaganden, andra viktiga resultat som uppnåtts för processerna under året samt utfall avseende de finansiella målen. Nu grundas bedömning på en sammanvägning avseende måluppfyllelse för de strategiska målen. Ändringen följer av att kommunfullmäktige bara beslutar om de strategiska målen och det bör då vara dessa som ska bedömas.
- Öronmärkning av positivt resultat - finns inget stöd för i lagtexten och har därför tagits bort.
- Resultatutjämningsreserv (RUR) - För att ändå kunna sätta av medel när öronmärkning av positivt resultat tas bort föreslås en resultatutjämningsreserv införas. Då finns möjligheten att avsätta pengar när resultatet överstiger den

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

beslutade resultatnivån enligt den strategiska inriktningen. Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa förutsättningar kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag.

Kommunen får till stor del själv styra när avsättningar till RUR får göras och när medlen får användas men vissa delar styrs av kommunallagen.

Reservering och uttag ur RUR redovisas som en not till eget kapital i balansräkningen och påverkar inte kommunens resultat. Medel från RUR används bara om kommunen gör ett negativt balanskravsresultat och får bara användas för att resultatet i balanskravsutredningen ska bli noll. Beslut om planerad användning av RUR kan fattas av kommunfullmäktige i samband med Årsplanen och i samband med årsredovisningen kan kommunfullmäktige fastställa eventuell användning av medel. Medel från RUR används bara för att uppnå ett nollresultat.

Kommunledningskontoret framhåller att Eskilstuna kommun behöver fortsätta att jobba aktivt med finansiella mål och styra över ekonomin så att vi inte ska hamna i situationen att behöva reglera resultatet med resultatutjämningsreserven. Det är av stor vikt att fortsatt ha ett långsiktigt resultatmål i nivå med nuvarande strategiska inriktning.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Reviderad riktlinje för god ekonomisk hushållning antas och gäller från 2023-03-01.

Yrkanden

Kim Fredriksson (SD), Jimmy Jansson (S), Maria Forsbergs (V), Murat Tosun (C) och Stefan Sjöberg (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jari Puustinen (M) yrkar ändring med att punkterna under rubriken Användning av medel från RUR ändras med ett förtydligande:

Medel från RUR kan användas om:

- Balanskravsresultatet (årets resultat efter balanskravsjusteringar) är negativt. Och *minst en av nedan två kriterier är uppfyllda:*
- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKRs beräkningar).
- Förändring av årets reala skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga förändringen av det reala skatteunderlaget de 10 senaste åren.

Jari Puustinen (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag i övrigt.

Kim Fredriksson (SD) yrkar bifall till Jari Puustinens (M) ändringsyrkande.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Propositionsordning

Vid ställd proposition på Jari Puustinsens (M) med fleras ändringsyrkande finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att bifalla desamma.

Vid ställd proposition på kommunstyrelsens förslag i övrigt finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att bifalla desamma.

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasienämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Service­nämnden

Socialnämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Valnämnden

Torshälla stads nämnd

Vård- och omsorgsnämnden

Överförmyndarnämnden

Eskilstuna Kommunföretag AB

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

STYRDOKUMENT

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Beslutad när	2023-02-02
Beslutad av	Kommunfullmäktige, 2023-02-02, § 10
Diarienummer	KSKF/2022:382
Ersätter	Riktlinje för god ekonomisk hushållning. Beslutad av kommunfullmäktige 2016-12-15 § 294, KSKF/2016:583
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag
Gäller fr o m	2023-03-01
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Ekonomidirektör
Uppföljning	Vid behov

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga och ej tidsbegränsade. Om det ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska det beslutas av kommunfullmäktige i annat fall av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan vara tidsbegränsade eller ej tidsbegränsade. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Inledning

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning, är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet, vilket innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna.

Detta innebär att det inte är tillräckligt att i resultatet uppnå balanskravet, utan för att kravet gå en god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt bör resultatet ligga på en nivå som reallt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt.

Ekonomistyrningspolicy för Eskilstuna kommunkoncern anger styrprinciper för ekonomi i balans.

Olika perspektiv

God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden samt att hushålla över tiden. Det vill säga att väga ekonomi och verksamhet på kort sikt mot verksamhetens behov och ekonomi på längre sikt.

Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, det vill säga ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av finansiella mål.

Verksamhetsperspektiv tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god

ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter.

Kontinuerliga uppföljningar via delårsrapporter samt årsredovisningar syftar till att identifiera hur väl kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunerna i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska situation.

Vidare ska de finansiella målen ange en ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling och ställning. Kommunens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar.

Det strategiska målet inom ekonomi framgår av den för varje mandatperiod beslutade strategiska inriktningen.

Verksamhetsmål

Enligt kommunallagen ska kommunerna i samband med budgeten ange verksamhetsmål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmålen i form av strategiska mål och riktlinjer i form av inriktning för respektive strategiskt mål framgår av den för varje mandatperiod beslutade strategiska inriktningen.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Årligen görs en samlad bedömning av om kravet på god ekonomisk hushållning uppnåtts. Bedömning grundas på en sammanvägning avseende måluppfyllelse för de strategiska målen.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa förutsättningar kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större ekonomisk stabilitet för verksamheterna. RUR ger kommunen möjligheter att reservera medel för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle.

Det belopp som högst får avsättas till resultatutjämningsreserven enligt kommunallagen är det lägsta av antingen

- Den del av årets resultat som överstiger en procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag eller den del av årets resultat som efter balanskravsjusteringar överstiger en procent av summan av skatteintäkter och generella statsbidrag
- Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, får det resultat som överstiger 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag avsättas.

Eskilstuna kommuns regelverk för hantering av resultatutjämningsreserv

Avsättning av medel till RUR

Förutsättningar för avsättning av medel till RUR:

- Det belopp som högst får avsättas är den del som efter balanskravsjusteringar överstiger målnivån för det ekonomiska resultatet enligt strategisk inriktning.
- Kommunfullmäktige fastställer i samband med årsredovisningen om reservering till RUR ska ske, samt vilket belopp som ska reserveras.

Användning av medel från RUR

Uttag ur resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter under en konjunkturcykel. Reserverna är tänkta att kunna användas när utvecklingen av skatteunderlaget är ogynnsamt. Medlen kan användas i samband med budgetarbetet för kommande år men även under löpande år, då stora svängningar sker i ekonomin på grund av konjunkturläget.

Medel från RUR kan användas om:

- Balanskravsresultatet (årets resultat efter balanskravsjusteringar) är negativt.

Och minst en av två nedan två kriterier är uppfyllda:

- Förändringen av årets underliggande skatteunderlag för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKRs beräkningar).
- Förändring av årets reala skatteunderlag ska understiga den genomsnittliga förändringen av det reala skatteunderlaget de 10 senaste åren.

Medel från RUR får i så fall användas för att nå upp till nollresultat. Det vill säga så mycket som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Den tredje förutsättning är när realt skatteunderlag, jämfört med genomsnittlig utveckling de senaste tio åren, understiger genomsnittet. Vid beräkning av realt skatteunderlag justeras underliggande skatteunderlag för de prisförändringar som väntas påverka kommuners kostnader kommande år.

Reservering och uttag ur RUR redovisas som en not till eget kapital i balansräkningen och påverkar inte kommunens resultat. Beslut om planerad användning av RUR kan

fattas av kommunfullmäktige i samband med Årsplanen och i samband med årsredovisningen kan kommunfullmäktige fastställa eventuell användning av medel.

- Resultatutjämningsreserven får inte utökas om det medför att den överstiger 10 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag beräknat som ett genomsnitt för de senaste fem åren. En större resultatutjämningsreserv anses inte vara nödvändig för att täcka en negativ konjunkturvariation.

§ 14

KSKF/2022:401

Revidering av bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun

Beslut

1. Reviderade bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun antas och gäller från och med den 2 februari 2023.

Ärendebeskrivning

Arvodeskommittén har 7 december 2022, efter förfrågan från kommunstyrelsens personalutskott förtydligat och föreslagit en ändring av definitionen av begreppet gruppleddare, i ”Bestämmelser om ersättning för förtroendevalda i Eskilstuna kommun” (senast reviderad av kommunfullmäktige 2022-05-05 § 94).

Förslag till ny definition finns under § 6 i förslag till reviderat dokument och lyder: ”Utgångspunkten är att gruppleddaren är ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige. Om det inte finns någon möjlig gruppleddare bland dessa på grund av sjukdom, föräldraledighet och liknande frånvaro eller att ingen ledamot eller ersättare har möjlighet att anta uppdraget så medges att partierna får anmäla in en annan gruppleddare. Detta ska i så fall bekräftas av kommunstyrelsens personalutskott”.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Reviderade bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun antas och gäller från och med den 2 februari 2023.

Beslutet skickas till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasienämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Service­nämnden

Socialnämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Valnämnden

Torshälla stads nämnd

Vård- och omsorgsnämnden

Överförmyndarnämnden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun

Beslutad när	2023-02-02
Beslutad av	Kommunfullmäktige, 2023-02-02, § 14
Diarienummer	KSKF/2022:401
Ersätter	Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun, senast reviderade av kommunfullmäktige 2022-05-05, § 94
Gäller för	Förtroendevalda i Eskilstuna kommun. Kommunfullmäktige, kommunrevisionen och samtliga nämnder
Gäller fr o m	2023-02-02
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Administrativa direktören
Uppföljning	Vid behov

Bestämmelser om ersättning till förtroendevalda i Eskilstuna kommun

1. Inledning

§ 1 Allmänna bestämmelser och definitioner

Bestämmelserna i detta dokument reglerar ersättning till förtroendevalda inom Eskilstuna kommun.

Eskilstuna kommun och Eskilstuna kommunkoncern

Med Eskilstuna kommun avses i dessa bestämmelser kommunens politiska organisation, som består av kommunfullmäktige, kommunrevisionen samt kommunstyrelsen och övriga nämnder. Hit hör också utskott, beredningar och samrådsorgan som inrättas av kommunfullmäktige eller nämnderna.

Med Eskilstuna kommunkoncern avses här Eskilstuna kommun samt de kommunala bolagen.

Förtroendevald

Med förtroendevalda avses ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige och nämnder, samt kommunens förtroendevalda revisorer. Här ingår också ledamöter och ersättare i utskott, beredningar, samrådsorgan, arbetsgrupper eller motsvarande som har utsetts av kommunfullmäktige eller av en nämnd. Den som har en insynsplats i en nämnd eller ett utskott jämställs med förtroendevald i detta reglemente.

Med förtroendevalda avses här även motsvarande uppdrag i ett kommunalförbund, en gemensam nämnd eller ett kommunexternt organ. Reglementet omfattar förtroendevald i sådant organ förutsatt att denne är vald av Eskilstuna kommun och att arvode och andra ersättningar för denne inte regleras eller betalas ut av någon annan.

Heltidsengagerad förtroendevald

Förtroendevald med ett totalt månadsarvode uppgående till 70 procent av basarvodet eller därutöver är förtroendevald på heltid.

Deltidsengagerad förtroendevald

Förtroendevald med ett totalt månadsarvode uppgående till minst 40 procent, men mindre än 70 procent av basarvodet är deltidsengagerad förtroendevald, och i kommunallagens mening förtroendevald på betydande del av heltid.

Benämningar av hel- och deltidsengagerade förtroendevalda

Enligt 4 kap. 2 § Kommunallagen ska den som inom kommunen fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid ha

benämningen kommunalråd, borgarråd, oppositionsråd eller annan benämning som kommunfullmäktige bestämmer.

Inom Eskilstuna kommun används i första hand benämningarna kommunalråd, oppositionsråd och gruppleddare. Därutöver kan benämningarna heltidsengagerad förtroendevald eller deltidsengagerad förtroendevald användas för den som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid respektive betydande del av heltid, men som inte är kommunalråd, oppositionsråd eller gruppleddare.

Fritidspolitiker

Förtroendevald som saknar månadsarvode eller har ett totalt månadsarvode som är mindre än 40 procent av basarvodet är fritidspolitiker.

Utskott

Kommunfullmäktige får bestämma att en nämnd ska ha ett eller flera utskott. Termen utskott är reserverad för sådana organ inom nämnden som är politiskt sammansatta. Om kommunfullmäktige inte har beslutat något om utskott, får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas.

En nämnd kan delegera beslutanderätt till ett utskott. Ett utskott kan också ha till uppgift att bereda nämndens ärenden. Nämnden väljer ledamöter till utskottet bland ledamöter och ersättare i nämnden.

Nämndberedning

En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs. En nämndberedning har enbart en beredande funktion och någon beslutanderätt kan inte delegeras till den. Nämnden väljer ledamöter och ersättare till nämndberedningen och man behöver inte ingå i nämnden för att vara valbar till en nämndberedning.

Fullmäktigeberedning

Kommunfullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige. En fullmäktigeberedning kan ha permanenta eller tillfälliga beredningsuppgifter.

Kommunfullmäktige beslutar om beredningarnas uppgifter och arbetsformer. Kommunfullmäktige väljer ledamöter och ersättare till en fullmäktigeberedning och man måste inte ingå i kommunfullmäktige för att väljas till fullmäktigeberedningen.

Kommunalt samrådsorgan

Kommunala samrådsorgan (råd) är intressesammansatta organ för brukarinflytande. Råden kan bestå av förtroendevalda och representanter för intresseorganisationer.

Den som representerar en intresseorganisation eller förening i ett kommunalt samrådsorgan är inte förtroendevald i kommunen och har därmed inte rätt till ersättning enligt dessa bestämmelser.

Den som av kommunstyrelsen eller någon annan av kommunens nämnder har utsetts till ledamot eller ersättare i ett samrådsorgans arbetsutskott är däremot förtroendevald och omfattas av bestämmelserna även om denne representerar en intresseorganisation eller förening.

Partigruppsmöten

Med partigruppsmöten avses interna överläggningar inom en politisk gruppering, till exempel ett parti, en majoritetsgrupp eller en oppositionsgrupp. Eskilstuna kommun betalar inte ut arvode, ersättning för förlorad arbetsinkomst eller någon annan form av ersättning för partigruppsmöten.

Sammanträden på distans

Förtroendevald i Eskilstuna kommun som deltar i sammanträde eller förrättning genom att tjänstgöra eller följa sammanträdet/förrättningen på distans, har rätt till sammanträdesarvode och annan ekonomisk ersättning enligt samma förutsättningar som om denne närvarat på plats vid sammanträdet/förrättningen.

Detta gäller under förutsättning av att deltagande får ske på distans vid det aktuella sammanträdet/förrättningen samt att ordföranden har godkänt att den förtroendevalde deltar på distans.

Vice ordförande

När begreppet vice ordförande används i dessa bestämmelser avser det samtliga viceordföranden för det aktuella organet.

Tjänstepersoner

Tjänsteperson som, inom ramen för sin anställning, väljs till uppdrag som formellt innebär att denne är förtroendevald har inte rätt till ersättning som förtroendevald för detta uppdrag.

§ 2 Bas för beräkning av arvode

Som basarvode tillämpas samma belopp som utgör grundarvodet per månad för ledamot av Sveriges riksdag. Basarvodet regleras en gång per år. Den nivå på grundarvodet för riksdagsledamot som gäller per den 1 januari ska tillämpas som basarvode för hela året.

Om beslut om ändring av riksdagsledamöternas grundarvode inte har fattats inför ett årsskifte, ska kommunens basarvode regleras vid det närmast följande månadsskiftet efter det att ett sådant beslut har fattats, istället för vid årsskiftet.

2. Månadsarvoden

§ 3 Månadsarvoden

Månadsarvoden utgår i procent av basarvodet enligt nedan:

Uppdrag	Ordförande	Vice ordförande	Ledamot	Ersättare
Nämnder				
Kommunstyrelsen	110 %	16,7 %	-	-
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	50 %	16,7 %	-	-
Förskolenämnden	50 %	16,7 %	-	-
Grundskolenämnden	50 %	16,7 %	-	-
Gymnasienämnden	50 %	16,7 %	-	-
Kultur- och fritidsnämnden	50 %	16,7 %	-	-
Miljö- och räddningstjänstnämnden	50 %	16,7 %	-	-
Servicenämnden	50 %	16,7 %	-	-
Socialnämnden	50 %	16,7 %	-	-
Stadsbyggnadsnämnden	50 %	16,7 %	-	-
Torshälla stads nämnd	50 %	16,7 %	-	-
Valnämnden	10 %	3,3 %	-	-
Vård- och omsorgsnämnden	50 %	16,7 %	-	-
Överförmyndarnämnden	10 %	3,3 %	-	-
Kommunfullmäktige, kommunrevisionen och fullmäktigeberedningar				
Kommunfullmäktige	50 %	16,7%	-	-
Kommunrevisionen	30 %	10 %	2 % ¹	-
Arvodeskommittén	10 %	-	-	-
Valberedningen	10 %	3,3 %	-	-
Tillfälliga fullmäktigeberedningar ²	10 %	3,3 %	-	-
Utskott				
Kommunstyrelsens personalutskott	10 %	3,3 %	-	-
Vård- och omsorgsnämndens utskott för äldrefrågor	10 %	3,3 %	-	-
Vård- och omsorgsnämndens utskott för funktionsnedsättningsfrågor	10 %	3,3 %	-	-
Nämndberedningar				
Jämställdhetsberedningen	10 %	3,3 %	-	-
Samrådsorgan				
Rådet för funktionsrättsfrågor	10 %	3,3 %	-	-
Pensionärsrådet	10 %	3,3 %	-	-
Natur- och vattenvårdsberedningen	10 %	3,3 %	-	-
Minoritetsrådet	10 %	3,3 %	-	-

¹ Med ledamot avses här kommunens förtroendevalda revisorer.

² Gäller under förutsättning av att kommunfullmäktige inte fattar separat beslut om arvodesnivå.

Uppdrag	Ordförande	Vice ordförande	Ledamot	Ersättare
Landsbygdsrådet	10 %	3,3 %	-	-
Övriga uppdrag				
Gemensamma patientnämnden	-	10 %	-	-
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård	-	5 %	-	-
Kommunalråd ³	95 %			
Oppositionsråd	90 %			
Gruppledare	10 % per mandat, dock lägst 40 % och högst 70 %			

§ 4 Kommunalråd

Kommunstyrelsens ordförande är kommunalråd. Övriga kommunalråd utses av kommunfullmäktige. Den som utses till kommunalråd ska vara vald till något annat förtroendeuppdrag i kommunen.

§ 5 Oppositionsråd

Parti som erhållit minst nio mandat i kommunfullmäktige, och som inte ingår i den politiska majoriteten, har rätt till månadsarvoderat oppositionsråd.

Om antalet mandat överstiger nio har partiet rätt till ytterligare månadsarvoderat förtroendevald med 10 procent av basarvodet per ytterligare mandat, dock minst 40 och högst 70 procent till dess att det återstående utrymmet är förbrukat.

Om det vid sista tilldelningen uppkommer en restpost som understiger 40 procent av basarvodet, har partiet rätt att utse ytterligare en månadsarvoderat förtroendevald för det återstående utrymmet.

§ 6 Gruppledare

De politiska partier som är representerade i kommunfullmäktige utser var för sig en gruppledare.

Utgångspunkten är att gruppledaren är ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige. Om det inte finns någon möjlig gruppledare bland dessa på grund av sjukdom, föräldraledighet och liknande frånvaro eller att ingen ledamot eller ersättare har möjlighet att anta uppdraget så medges att partierna får anmäla in en annan gruppledare. Detta ska i så fall bekräftas av kommunstyrelsens personalutskott.

Uppdraget som gruppledare för en partigrupp kan delas mellan två personer. Respektive parti ska anmäla till kommunfullmäktige vem eller vilka som är gruppledare och anmälan ska föras in i kommunfullmäktiges protokoll.

Gruppledare för parti som inte har kommunalråd eller oppositionsråd erhåller månadsarvode.

³ Avser kommunalråd som inte innehar uppdrag som ordförande i kommunstyrelsen

Månadsarvodet för gruppleddare uppgår till 10 procent av basarvodet per mandat i kommunfullmäktige, dock lägst 40 procent och högst 70 procent av basarvodet.

Om antalet mandat uppgår till åtta har partiet rätt till ytterligare en månadsarvoderad förtroendevald med ett arvode uppgående till 10 procent av basarvodet.

§ 7 Kombinera och dela uppdrag

Kommunstyrelsens ordförande, annat kommunalråd och oppositionsråd som innehar ytterligare uppdrag inom Eskilstuna kommun har inte rätt till ytterligare månadsarvode för de ytterligare uppdragen.

För övriga förtroendevalda uppgår det sammanlagda månadsarvodet för uppdrag inom Eskilstuna kommun till högst 70 procent av basarvodet. Arvode grundat på mandat fördelas först. Därefter kan månadsarvode för ytterligare uppdrag tillkomma.

Månadsarvoderad ordförande eller vice ordförande för en nämnd har inte rätt till ytterligare månadsarvode för uppdrag i utskott, beredning, samrådsorgan eller annat uppdrag inom nämnden.

Heltidsengagerad ledamot i de kommunala bolagen ska betraktas som heltidsengagerad även i förhållande till uppdrag inom Eskilstuna kommun. Det innebär att heltidsengagerad ledamot inte har rätt till ytterligare månadsarvode eller andra arvoden och ersättningar för uppdrag inom Eskilstuna kommun.

Vid delat gruppleddarskap gäller att gruppleddarskapet ur arvoderingssynpunkt ska ses som ett uppdrag. Gruppleddarnas sammanlagda månadsarvode kan därmed uppgå till högst 70 procent av basarvodet. Om gruppleddarnas sammanlagda månadsarvode uppgår till minst 40 procent av basarvodet ska de, var för sig, betraktas som deltidsengagerade förtroendevalda.

§ 8 Kommunrevisionen

I månadsarvodet för ordförande och vice ordförande i kommunrevisionen ingår att fullgöra eventuellt uppdrag som lekmanarevisor.

Året efter ett val finns det två revisionsgrupper fram till dess att frågan om ansvarsfrihet för föregående år har behandlats. Såväl de tillträdande som de avgående revisorerna har under den här perioden rätt till arvode och andra ersättningar enligt detta reglemente. Månadsarvodet för respektive revisor uppgår under den här perioden till det arvode som fastställts för det högst arvoderade uppdraget.

§ 9 Månadsarvode för andra uppdrag

Om månadsarvode för utskott, nämndberedning, arbetsgrupp, styrgrupp eller motsvarande inte har fastställts av kommunfullmäktige får kommunstyrelsen fastställa nivån för sådant månadsarvode.

Om månadsarvode för enskild förtroendevald som av Eskilstuna kommun utsetts till att inneha uppdrag i annat organ, till exempel en gemensam nämnd, inte fastställts av kommunfullmäktige eller är reglerat på annat sätt, får kommunstyrelsen fastställa nivån för sådant månadsarvode.

Kommunstyrelsen får inte fastställa månadsarvoden enligt ovan till ett högre belopp än motsvarande 16,7 procent av basarvodet.

Kommunstyrelsen får delegera beslutanderätten enligt denna paragraf till ett utskott.

§ 10 Sjukfrånvaro

Om en förtroendevald med månadsarvode på grund av sjukdom inte kan fullgöra sitt uppdrag, betalas månadsarvodet ut under sex veckors sammanhängande sjukfrånvaro.

Om en ordförande är frånvarande på grund av sjukdom och under denna tid fullt ut ersätts av den som är förste vice ordförande, ska den förste vice ordföranden erhålla arvode motsvarande ordförandens månadsarvode för denna tjänstgöringstid.

Om en ersättare har utsetts för den som är frånvarande på grund av sjukdom erhåller denne arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

3. Villkor för fritidspolitiker

Bestämmelserna i avsnitt 3 gäller för fritidspolitiker. Vad som i dessa paragrafer sägs om ledamot gäller även tjänstgörande ersättare i kommunfullmäktige, samt närvarande ersättare och insynsledamot i övriga organ om inte annat särskilt framgår.

§ 11 Ersättning för förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald har rätt till skäligen ersättning för de arbetsinkomster och ekonomiska förmåner som denne förlorar på grund av uppdraget. En förutsättning för att den förtroendevalde ska ha rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst är att denne fått ett löneavdrag eller en inkomstförlust på grund av uppdraget.

Förlorad arbetsinkomst ersätts till en högsta inkomst motsvarande 0,625 procent av basarvodet per timme och fem procent av basarvodet per dag.

Förtroendevald som har en anställning

Förtroendevald som har en anställning ska styrka den förlorade arbetsinkomsten med ett aktuellt intyg från sin arbetsgivare. Förnyat intyg ska lämnas in varje gång en förändring av inkomsten, sysselsättningsgraden eller någon annan uppgift i intyget sker. Om ingen förändring sker ska ett nytt intyg ändå lämnas in minst en gång per år. Ersättning betalas inte ut om intyget är daterat tidigare än under det föregående kalenderåret.

Uppgifterna i intyget tillämpas från och med det datum som intyget lämnas in till kommunen. Ersättning för en högre inkomst kompenseras inte retroaktivt.

Den som är timanställd ska intyga att en inkomstförlust har uppstått på grund av det kommunala uppdraget, till exempel genom att redovisa ett arbetsschema.

Kommunens handläggare kan som komplement till arbetsgivarintyget begära in lönespecifikationer eller annat underlag från den förtroendevalde. Detta gäller särskilt om den förtroendevalde har oregelbunden arbetstid.

Förtroendevald med eget företag

För förtroendevald med eget företag, som inte drivs i aktieföretagsform, uppgår den förlorade arbetsinkomsten till samma belopp som dennes sjukpenninggrundande inkomst (SGI) för motsvarande tid. Den förtroendevalde ska själv ange sin aktuella sjukpenninggrundande inkomst och styrka denna med intyg från Försäkringskassan. Förnyat intyg ska lämnas in minst en gång per år. Ersättning betalas inte ut om intyget är daterat tidigare än under det föregående kalenderåret.

Övrig reglering

Ersättning för förlorad arbetsinkomst ska utgöra en skälig ersättning för den enskildes inkomstförlust. Ersättningen kan därför aldrig betalas ut till en juridisk person och inte heller som konsultarvode eller motsvarande.

Den som är passiv ägare till företag kan inte i något fall anses förlora arbetsinkomst från rörelsen genom ett kommunalt förtroendeuppdrag.

Utebliven inkomst av kapital kan inte åberopas som grund för att få ersättning. Uteblivet arvode från annat politiskt uppdrag ger inte heller rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Särskild prövning

Kommunstyrelsen kan, efter begäran från enskild förtroendevald, besluta att redovisning av förlorad arbetsinkomst för denne får ske på

annat sätt än vad som föreskrivs ovan. Kommunstyrelsen får delegera denna beslutanderätt till ett utskott.

§ 11 a Särskilda arbetsförhållanden

Rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda. Denna ersättning omfattar förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden, till exempel skiftarbete. Rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst föreligger även när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller förrättningen.

§ 11 b Ersättning för förlorad arbetslöshetsersättning och föräldraförsäkring

Till förtroendevald som på grund av uppdraget går miste om arbetslöshetsersättning eller ersättning från föräldraförsäkring, betalas ersättning ut för styrkta förluster.

§ 12 Ersättning för förlorad semesterförmån

Schablonersättning för förlorad semesterförmån betalas ut med 12 procent av den förlorade arbetsinkomsten.

§ 13 Ersättning för förlorad pensionsförmån

Schablonersättning för förlorad pensionsförmån betalas ut med 4,5 procent av den förlorade arbetsinkomsten

§ 14 Reseersättning, traktamente m.m.

Förtroendevald har rätt till ersättning för resekostnad som uppstår på grund av uppdraget, till exempel till och från ett nämndsammanträde, om färdvägen enkel resa till platsen för sammanträdet/förrättningen överstiger fem kilometer. Ersättning betalas ut för den merkostnad för resor som orsakats av uppdraget och billigaste färdväg ska väljas.

Kostnad för resa med kollektivtrafik ska styrkas av den förtroendevalda, till exempel med ett kvitto. Om egen bil används utgår ersättning enligt samma regler som för kommunens anställda.

Förtroendevald som veckopendlar till arbete eller studier har inte rätt till reseersättning för separat resa som orsakas av uppdraget.

Förtroendevald som är bosatt utanför kommunen har inte rätt till reseersättning från bostadsorten.

Ingen ersättning betalas ut för kostnader för parkering.

Förtroendevald med funktionsnedsättning

Förtroendevald med funktionsnedsättning har rätt till ersättning för de extra resekostnader som uppkommer när denne fullgör sitt uppdrag. Ersättning betalas ut mot styrkta kostnader.

Övriga resor

Riktlinjer och anvisningar för möten och resor i Eskilstuna kommunkoncern gäller i tillämpliga delar för resor som kan jämföras med anställdas tjänsteresor. Traktamente betalas ut enligt samma regler som för kommunens anställda, efter begäran från den förtroendevalde

§ 15 Ersättning för barntillsyn

Förtroendevald som på grund av uppdraget har haft extra kostnader för tillsyn av barn som är högst 12 år har rätt till ersättning. Om särskilda skäl finns kan ersättning betalas ut för tillsyn av äldre barn.

Ersättning betalas endast ut för tillsyn av barn som ingår i den förtroendevaldes hushåll och om tillsynen inte utförs av annan vårdnadshavare, person i den förtroendevaldes hushåll eller inom den ordinarie barnomsorgen.

Ersättningen uppgår till 0,2 procent av inkomstbasbeloppet per timme och betalas ut till den förtroendevalde.

§ 15 a Ersättning för tillsyn av anhörig i hemmet

Förtroendevald har rätt till ersättning för kostnader för tillsyn av anhörig som har funktionsnedsättning eller är svårt sjuk, om kostnaden uppstår med anledning av uppdraget.

Ersättning betalas endast ut för tillsyn i hemmet som annars skulle ha fullgjorts av den förtroendevalde och om tillsynen inte utförs av annan person i den anhöriges eller förtroendevaldes hushåll.

Ersättningen uppgår till 0,2 procent av inkomstbasbeloppet per timme och betalas ut till den förtroendevalde.

§ 16 Sammanträdesarvode**Sammanträden och förrättningar**

Förtroendevald har rätt till sammanträdesarvode för deltagande i sammanträde eller förrättning föranlett av uppdraget, till exempel i nämnd, utskott, presidium, nämndberedning, fullmäktigeberedning, kommunalt samrådsorgan och dess arbetsutskott, samt styrgrupp eller arbetsgrupp.

Månadsarvoderade fritidspolitiker

Den som är månadsarvoderad fritidspolitiker för uppdrag i en nämnd har endast rätt till sammanträdesarvode för nämndsammanträden och

sammanträden med nämndens arbetsutskott/nämndberedning⁴. All annan verksamhet inom nämndens ansvarsområde omfattas av månadsarvodet⁵. Detta gäller även verksamhet där den förtroendevalde medverkar som representant för nämnden, till exempel kommunövergripande budgetmöten.

Motsvarande bestämmelse gäller för den som är månadsarvoderad som ordförande eller vice ordförande för kommunfullmäktige, kommunrevisionen, fullmäktigeberedning, nämndberedning, utskott eller samrådsorgan enligt § 3.

Protokollsjustering

Sammanträdesarvode betalas ut för justering av kommunfullmäktiges protokoll, men inte för justering av andra protokoll.

Kurser, arbetsplatsbesök, studiebesök etc.

Sammanträdesarvode betalas inte ut för deltagande i kurs, arbetsplatsbesök, studiebesök eller motsvarande förrättning.

Sammanträdesarvodets omfattning

Sammanträdesarvodet uppgår till 1,5 procent av basarvodet per sammanträde/förrättning. Om flera sammanträden/förrättningar inom en nämnds ansvarsområde hålls under samma dag, till exempel utskotts- och nämndsammanträde, betalas endast ett sammanträdesarvode ut för den dagen.

Om ett sammanträde pågår under mer än en dag betalas ett sammanträdesarvode per sammanträdesdag ut.

§ 17 Beslut om deltagande i kurs, konferens etc.

Om inte berört organ har fattat annat beslut är det dess ordförande som beslutar om förtroendevalds deltagande i kurser, konferenser och liknande. För kommunövergripande uppdrag regleras detta i kommunstyrelsens delegationsordning.

§ 18 Pensionsvillkor

Pensionsvillkor för förtroendevalda fastställs i särskilt beslut av kommunfullmäktige.

4. Villkor för hel-/deltidsarvoderade förtroendevalda

4 Med nämndberedning avses här sådan formell nämndberedning som motsvarar ett arbetsutskott. Det innebär att nämndberedningen ska vara vald av nämnden och ha i uppdrag att bereda i princip samtliga ärenden inför ett nämndsammanträde.

5 Jourtjänstgöring inom socialnämnden regleras i § 24. Rätt till ersättning för sådan jourtjänstgöring begränsas inte av månadsarvode utan gäller samtliga förtroendevalda med detta uppdrag.

Bestämmelserna i avsnitt 4 gäller för hel- och deltidsengagerade förtroendevalda.

§ 19 Reseersättning och traktamente

Riktlinjer och anvisningar för möten och resor i Eskilstuna kommunkoncern gäller i tillämpliga delar för resor som kan jämföras med anställdas tjänsteresor. Traktamente betalas ut enligt samma regler som för kommunens anställda, efter begäran från den förtroendevalde.

§ 20 Föräldraledighet

Hel- och deltidsengagerade förtroendevalda i Eskilstuna kommun kan begära föräldraledighet enligt motsvarande villkor som gäller för anställda.

Föräldraledigheten ska gälla för en längre och sammanhängande tidsperiod.

Föräldraledigheten ska godkännas av kommunfullmäktige, som också utser ersättare.

§ 21 Omställningsstöd och pensionsvillkor

Bestämmelser om omställningsstöd och pensionsvillkor fastställs av kommunfullmäktige. Vilket regelverk den förtroendevalde omfattas av beror på när denne påbörjat sitt uppdrag.

§ 22 Övriga uppdrag i kommunkoncernen

Heltidsengagerad förtroendevald inom Eskilstuna kommun ska betraktas som heltidsengagerad även för andra uppdrag inom Eskilstuna kommunkoncern. Det innebär att heltidsengagerad förtroendevald inte har rätt till ytterligare månadsarvode eller andra arvoden och ersättningar för styrelseuppdrag i kommunens företag.

5. Övriga villkor och ersättningar

§ 23 Jourersättning inom socialnämnden

Förtroendevald inom socialnämnden som fullgör jourtjänstgöring har rätt till särskilt jourarvode. Rätten till sådant arvode begränsas inte av eventuellt månadsarvode utan omfattar samtliga förtroendevalda med detta uppdrag.

Arvodet för jourtjänstgöring uppgår till 0,012 procent av basarvodet per timme under helgfri vardag klockan 8–17. Under all övrig tid uppgår arvodet för jourtjänstgöring till 0,03 procent av basarvodet per timme. Midsommarafton, julafton och nyårsafton jämföras här med helgdag.

§ 24 Försäkringar

Grupplivsförsäkring tecknas för förtroendevald med ett sammanlagt månadsarvode överstigande 20 procent av basarvodet.

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA-KL, gäller för förtroendevalda. Försäkringen gäller för olycksfall eller arbetssjukdom som uppkommer i samband med verksamhet som förtroendevald.

6. Tillämpningsregler

§ 25 Yrkande om ersättning

Yrkande om ersättning ska göras snarast, dock senast inom ett år från den dag då förlusten uppkom.

Kommunstyrelsen kan besluta om förlängd tid för yrkande om ersättning. Kommunstyrelsen får delegera beslutanderätt enligt denna paragraf till ett utskott.

§ 26 Ansvarigt organ samt finansiering

Respektive nämnd ansvarar för utbetalning av månadsarvodet. I de fall ett uppdrag som är månadsarvoderat innehas av en heltidsengagerad förtroendevald betalas hela månadsarvodet ut av kommunstyrelsen. Respektive nämnd ersätter då kommunstyrelsen med motsvarande belopp som nämnden annars skulle ha betalat ut till den månadsarvoderade. Kommunledningskontoret och berörd nämnds förvaltning kan efter överenskommelse tillämpa motsvarande hantering för deltidsengagerad förtroendevald.

I övrigt ska sammanträdesarvode och andra ersättningar enligt dessa bestämmelser betalas ut av den nämnd eller det organ som den förtroendevalde företräder vid det aktuella tillfället.

§ 27 Tolkning och tillämpning

Kommunstyrelsen beslutar i ärenden som rör tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser. Kommunstyrelsen får delegera beslutanderätt enligt denna paragraf till ett utskott.

Remiss från kommunstyrelsen

Riktlinjer för information och kommunikation

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 30 april 2023.

Remissinstanser

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Serviceämnden
Torshälla stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden
Trygghetsberedningen
Rådet för funktionsrättsfrågor
Pensionärsrådet
Eskilstuna kommunföretag AB

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Eva Norberg

§ 29

KSKF/2022:334

Remiss av riktlinjer för information och kommunikation

Beslut

1. Förslag till riktlinjer för information och kommunikation remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Ärendebeskrivning

Ett förslag till nya riktlinjer för information och kommunikation föreslås gå på remiss till samtliga nämnder och bolag. Riktlinjerna redogör bland annat för den kommunikativa organisationen, hur vi planerar och prioriterar i kommunikationsarbetet, text och tonalitet, grafisk profil, kommunikationskanaler och redaktionellt arbete, skyltning och citydress, medierelationer och meddelarfrihet samt ansvar. Riktlinjerna bygger på kraven i kommunikationspolicyn och kompletteras av riktlinjer inom områdena delaktighet, service och tillgänglighet, kriskommunikation samt attraktivitet och platsvarumärke.

Riktlinjerna har tagits fram i ett brett samarbete med kommunens förvaltningar.

En professionell kommunikationsverksamhet är avgörande för att säkra god delaktighet i kommunens angelägenheter och likvärdig tillgång till kommunens service och tjänster. Det är också viktigt för att upprätthålla en god arbetsmiljö och en effektiv organisation. Riktlinjerna tydliggör vilka krav som ställs på kommunikationen för att den ska vara tillgänglig för alla.

Vid kommunstyrelsens sammanträde uppmärksammas att remissen även med fördel remitteras till de råd som berörs.

Yrkanden

Jimmy Jansson (S) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder och bolag
Trygghetsberedningen
Rådet för funktionsrättsfrågor
Pensionärsrådet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Remiss av riktlinjer för information och kommunikation

Förslag till beslut

1. Förslag till riktlinjer för information och kommunikation remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Sammanfattning

Ett förslag till nya riktlinjer för information och kommunikation föreslås gå på remiss till samtliga nämnder och bolag. Riktlinjerna redogör bl.a. för den kommunikativa organisationen, hur vi planerar och prioriterar i kommunikationsarbetet, text och tonalitet, grafisk profil, kommunikationskanaler och redaktionellt arbete, skyltning och citydress, medierelationer och meddelarfrihet samt ansvar. Riktlinjerna bygger på kraven i kommunikationspolicyn och kompletteras av riktlinjer inom områdena delaktighet, service och tillgänglighet, kriskommunikation samt attraktivitet och platsvarumärke.

Ärendebeskrivning

2012 beslutade kommunfullmäktige om en ny kommunikationspolicy för kommunkoncernen. Efter beslutet har policyn omsatts till olika riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige samt till rutiner och anvisningar som beslutats på tjänstemannanivå.

I samband med programmet för en effektivare administration och den effektivisering och omorganisering som då skedde har en översyn av styrningen av kommunikationsområdet gjorts. Kommunikationsarbetet har under åren förändrats och utvecklats. Kommunikationsområdet har blivit alltmer omfattande och en förutsättning för en fungerande demokratisk och effektiv organisation. Alla medarbetare, chefer och förtroendevalda har ett viktigt kommunikationsuppdrag. Parallellt har de beslut som tidigare fattades politiskt blivit mer av en verkställighetsfråga, exempelvis grafisk profil, sociala medier, skyltning.

Därför föreslås en ny riktlinje för information och kommunikation beslutas som skapar en gemensam styrning av flera olika frågor inom kommunikationsområdet. Den kompletterar kommunikationspolicyn och är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i kommunikationsarbetet. Riktlinjerna

kompletteras med anvisningar, rutiner och instruktioner som beslutas på tjänstemannanivå.

Riktlinjerna redogör för hur vision, värden och varumärke hänger ihop, den kommunikativa organisationen, hur vi planerar och prioriterar i kommunikationsarbetet, text och tonalitet, grafisk profil, kommunikationskanaler och redaktionellt arbete, skyltning och citydress, medierelationer och meddelarfrihet samt ansvar.

Riktlinjen ersätter fyra tidigare politiska beslut om grafisk profil, sociala medier, internkommunikation och skyltning. Efter beslut ska riktlinjerna brytas ned till anvisningar och rutiner som beslutas på tjänstemannanivå. Dessutom kompletteras riktlinjen av riktlinjer som beslutas av kommunfullmäktige inom områdena delaktighet, service och tillgänglighet, kriskommunikation samt attraktivitet och platsvarumärke.

Riktlinjerna har tagits fram i ett brett samarbete med kommunens förvaltningar.

Riktlinjerna föreslås skickas på remiss till samtliga nämnder och bolag.

Finansiering

Riktlinjerna bedöms inte leda till några nya kostnader.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

En professionell kommunikationsverksamhet är avgörande för att säkra god delaktighet i kommunens angelägenheter och likvärdig tillgång till kommunens service och tjänster. Det är också viktigt för att upprätthålla en god arbetsmiljö och en effektiv organisation. Riktlinjerna tydliggör vilka krav som ställs på kommunikationen för att den ska vara tillgänglig för alla.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Eva Norberg
Kommunikationsdirektör

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder och bolag

STYRDOKUMENT

Riktlinjer för information och kommunikation

Beslutad när	
Beslutad av	Kommunfullmäktige
Diarienummer	KSKF/2022:333
Ersätter	Ny grafisk profil för Eskilstuna kommun, KSKF/2015:456 Riktlinjer för internkommunikation för Eskilstuna kommunkoncern, KSKF/2014:46 Skyltprogram för Eskilstuna kommunkoncern, KSKF/2015:455 Riktlinjer för sociala medier; KSKF/2014:58
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag.
Gäller fr o m	
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Kommunikationsdirektör
Uppföljning	

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige eller av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Den ska vara tidsbegränsad och beslutas av kommunfullmäktige eller av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige eller av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

En väl fungerande kommunikationsverksamhet är avgörande för att kommunkoncernen kan fullgöra sitt uppdrag, nå de strategiska målen och åtaganden i årsplan samt skapa förtroende hos invånare och verksamma i Eskilstuna.

Eskilstuna kommunkoncerns kommunikationspolicy redogör för förutsättningar, inriktningsmål och värden för information och kommunikation inom kommunkoncernen.

Kommunikationen har följande fem huvudfunktioner:

- Göra medarbetare delaktiga och välinformerade
- Tydliggöra kommunkoncernens uppdrag och tjänster
- Främja demokratin
- Hantera kriser
- Bidra till Eskilstunas attraktionskraft.

Denna riktlinje förtydligar vad och delvis hur medarbetare, chefer och ledning förväntas agera för att skapa kvalitet i kommunikationsarbetet. Riktlinjerna kompletteras med anvisningar, rutiner och instruktioner.

Riktlinjer för information och kommunikation

Vision, värden och varumärke

Varumärket är det övergripande löftet som en stad, organisation, kommun, företag eller en produkt förknippas med, och de förväntningar det skapar. Varumärket formas av omvärldens attityder, förväntningar och uppfattningar. Det innebär att vårt varumärke är precis så bra eller dåligt som våra målgrupper upplever att det är.

Alla som arbetar i eller på uppdrag av Eskilstuna kommunkoncern bidrar till att skapa bilden av vår verksamhet, det vill säga kommunkoncernens varumärke. Varumärket går som en röd tråd genom hela verksamheten, den löper från kommunkoncernens vision, via de tjänster som vi levererar varje dag till det sätt som vi agerar på, som grundar sig i organisationens värden.

Eskilstuna kommunkoncerns mångfald av verksamheter hålls samman av vårt gemensamma varumärke. Kommunkoncernens varumärkeslöfte Goda hållbara möten är den gemensamma kompassen i det dagliga arbetet. För att leva upp till vårt löfte även i kommunikationen så ska vårt kommunikationskoncept genomsyra vår kommunikation och hjälpa oss att förmedla tydliga budskap med rätt tonalitet och bildspråk och därmed underlätta vår kommunikation i vardagen. Klarar vi av att leva upp till det löftet i alla våra möten, i de tjänster vi levererar och det även löper som en röd tråd i vår kommunikation så skapar vi förtroende och därmed även ett starkt varumärke.

Därtill kommer Eskilstunas platsvarumärke och kommunikationskonceptet som används för att på ett enhetligt sätt utveckla och kommunicera Eskilstuna som en attraktiv plats att besöka, studera i, driva företag eller bo i. Platsvarumärket ägs av alla som bor och verkar på platsen.

Kommunkoncernens tjänster är en viktig del av platsvarumärket. En bra kommunal verksamhet påverkar platsen positivt och tvärtom. En attraktiv plats påverkar i sin tur kommunkoncernens varumärke och arbetsgivarvarumärke.

Den kommunikativa organisationen

Allt kommunicerar. Det handlar inte bara om det personliga mötet, det handlar även om hur invånare, brukare och kunder möter kommunkoncernen i skrift, digitalt, i våra lokaler och i stadsmiljön.

Uppdraget i den interna och externa kommunikationen är att

- Tydliggöra, synliggöra och skapa förståelse för kommunkoncerns uppdrag, tjänster och resultat.
- Göra politiska beslut, verksamhetsutveckling, händelser och förändringar begripliga internt och externt.
- Stärka Eskilstunas attraktivitet för invånare, verksamma, besökare och investerare.
- Ansvara för att kommunikationsarbetet är effektivt och ger avsedda effekter.

Information och kommunikation bedrivs integrerat, så att intern och extern kommunikation hålls samman ur ett helhetsperspektiv och skapar en sammanhållen kommunikationsstrategi där olika kommunikationsinsatser stöttar varandra.

Kommunikativ förmåga är en allt viktigare kompetens för att vi ska klara vårt uppdrag och ha en god arbetsmiljö. Som kommunikativ organisation har vi ett öppet kommunikationsklimat som bygger på tillit, det vill säga att medarbetarna litar på chefer och ledning och att chefer och ledning litar på att medarbetarna gör sitt yttersta i sitt arbete. Det innebär också att medarbetarna tar ett större ansvar för sitt sätt att kommunicera med externa målgrupper och vill vara ambassadörer för sin verksamhet.

Tydlig lednings- och internkommunikation

En tydlig ledningskommunikation, som utgår från de politiskt fattade besluten, utgör grunden för att kunna skapa en sammanhållen och effektiv verksamhet. Ledningens kommunikation om organisationens vision, framtid och nuläge är en viktig drivkraft i att skapa tillhörighet och engagemang hos medarbetarna och ökar dessutom medarbetarnas vilja att ta ett kommunikativt ansvar.

För att lyckas behöver ledningens kommunikation vara tydlig och prioriterad utifrån de frågor som är allra viktigast för organisationen, chefer och medarbetare. Vidare behöver ledningen vara synlig samt agera som

visionärer, inspiratörer och föregå med gott exempel. Slutligen behöver ledningen lyssna och skapa delaktighet, skapa rimliga förväntningar på vad som är möjligt att påverka samt återkoppla på de synpunkter som förts fram.

Chefen är den viktigaste källan för information, kommunikation och som meningsskapare för medarbetarna. Chefen leder och kommunicerar med den egna gruppen av medarbetare, men samordnar även kontakter med andra avdelningar. Det är chefens ansvar att skapa delaktighet och främja ett aktivt medarbetarskap. I uppdraget ingår även att prioritera och kommunicera strategiska ledningsfrågor som påverkar arbetsgruppen, inte minst att förklara konsekvenserna av det som händer i organisationen.

Projekt-, process och programledare har ett liknande ansvar för att skapa delaktighet.

Medarbetarna har en stor kommunikativ betydelse för en välfungerande intern och extern kommunikation. Därför är det viktigt att medarbetare har rätt förutsättningar för att kunna vara ambassadörer för kommunkoncernen. Det innebär att förståelse för kommunikationens betydelse och kommunikativ kompetens är viktiga förutsättningar, men lika viktigt är delaktighet i verksamhetens utveckling samt förståelse för sin roll i helheten.

Kommunikationens effekter

Grundläggande i kommunikation med invånare är att skapa insyn, delaktighet och förståelse för de politiska beslut som fattas i kommunkoncernen. Det är lätt att ha insyn, vara delaktig och kunna påverka i ett tidigt skede i den demokratiska processen. Politiska organ och förtroendevalda är väl kända, mötestider offentliga, handlingar och protokoll finns tillgängliga via olika kanaler. Kommunikationsaspekter är väl integrerade i den demokratiska processen, med delaktighetstrappan som utgångspunkt, där dialogen är ett centralt verktyg.

Information och kommunikation bidrar till att tydliggöra och tillgängliggöra kommunkoncernens uppdrag och service för invånare, brukare, kunder, näringsliv och andra målgrupper. Den lägger även en grund för bilden av Eskilstuna kommunkoncern. Vårt uppdrag och våra tjänster kommuniceras tydligt i första hand i våra etablerade kanaler. Bemötandet är gott, tillgängligheten god och frågor besvaras snabbt och tydligt. Det är enkelt att komma i kontakt med kommunkoncernen och att lämna synpunkter, oavsett vem som är huvudman. Dialog och medskapande är viktiga verktyg för att utveckla kommunkoncernens verksamheter och kommunikation.

En extraordinär händelse som medför allvarliga störningar i viktiga samhällsfunktioner och kräver snabba och omfattande insatser. I en kris är snabbheten avgörande. Ju längre tid det tar innan kommunikationsarbetet kommer i gång, desto större risk är det för ryktesspridning och kaos. Kommunikationsarbetet är centralt vid extraordinära händelser och utgår från krisledningsplanen samt riktlinjer för kriskommunikation.

Kommunikationen är samordnad mellan de involverade parterna och vi strävar efter största möjliga öppenhet i alla situationer.

Eskilstunaborna ska kunna känna stolthet över sin ort. De ska ha möjlighet att leva ett aktivt liv och ta del av det utbud som orten erbjuder och kunna vara viktiga ambassadörer och värdar för många besökare. Det är även angeläget att hela Eskilstuna utvecklas med fler invånare, fler studenter, fler arbetstillfällen och en utvecklad besöksnäring. I det arbetet är platsvarumärket centralt och en aktiv kommunikation för att visa vad Eskilstuna har att erbjuda olika målgrupper.

Planera och prioritera kommunikation

Kommunkoncernens kommunikationsarbete planeras utifrån de prioriteringar som görs i kommunkoncernens strategiska inriktning, årsplan samt nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner. Avgörande är även de enskilda enheternas prioriterade målgrupper och deras behov.

Planering och prioritering görs årligen i samband med beslut om verksamhetsplan och beslutas av respektive förvaltnings- och bolagsledning och förankras med ansvarig nämnd och styrelse. Kommunikationsfrågor som är gemensamma för flera förvaltningar och bolag drivs samordnat.

Det finns en årshjulsplanering för de enskilda verksamheternas återkommande kommunikationsbehov samt en planering utifrån aktuell verksamhetsplan.

För frågor som berör många invånare eller medarbetare och därmed kräver mer omfattande kommunikation tas kommunikationsplan fram och resurser för kommunikationsarbetet säkras.

Tydliga kommunikationsmål behöver sättas och följas upp för att säkra att kommunikationsinsatser och de resurser som avsätts ger avsedda effekter.

Text och tonalitet

Tonaliteten i vår kommunikation beskrivs i vårt kommunikationskoncept och bidrar till att kommunkoncernen uppfattas som öppen, modig och ansvarsfull. Vår tonalitet ska kännas mellan raderna och förmedlas genom både ord och bild. Grundtanken är att tonaliteten ska bidra till en känsla av vägledning, vi gör det enkelt för invånarna att ta del av kommunkoncernens tjänster.

Kommunkoncernen använder klarspråk i all sin kommunikation, oavsett om det är information om kommunkoncernens tjänster, beslut eller information om händelser och förändringar. Med klarspråk avses ett språk som är vardat, enkelt, begripligt och anpassat utifrån mottagarnas behov.

Kommunkoncernen har även ett ansvar att skydda och främja de nationella minoritetsspråken. Som finskt förvaltningsområde har kommunkoncernen

ett särskilt ansvar för att invånare kan kontakta kommunkoncernen på finska och även få viss information på finska.

Bilder, illustrationer och filmer kan användas för att förtydliga och förstärka. De speglar kommunkoncernens vision, värden och löftet om goda hållbara möten.

Kommunkoncernens kommunikation är tillgänglig och följer nationella och internationella standarder. Den är även inkluderande och normmedveten så att den främjar ett mångsidigt och icke-stereotypt samhälle.

Grafisk profil

Eskilstuna kommuns grafiska profil gäller för alla verksamheter som ägs och drivs av kommunkoncernen. Den underlättar och tydliggör kommunikationen mot alla våra målgrupper. Profilen består av kommunens logotyp Eskilstuna kommuns stadsvapen, fastställda typsnitt samt en färgpalett. Tillsammans bildar det en grafisk form som blir signifikant för Eskilstuna kommunkoncern.

Kommunens logotyp utgår från Eskilstuna kommuns heraldiska vapen och används i monokront utförande (svart eller vitt). Vid representation eller högtid används det heraldiska vapnet i fullfärg. Kommunkoncernen använder beslutade typsnitt som är lättlästa liksom en specifik färgpalett som stärker avsändaren och tydligheten.

Ibland kan det finnas anledning att tillåta särprofilering. Beslut om särprofilering fattas av kommunikationsdirektören utifrån fastställda kriterier. Det kan handla om verksamheter som drivs av flera aktörer, inte är en renodlad samhällsservice, har en tydlig konkurrenssituation som kräver marknadsföring eller är en tidsbegränsade kampanj.

Kommunala bolag kan ha en särprofilering som utgår från kommunens grafiska profil. De behöver inte använda kommunens vapen men uppger i sin kommunikation att de är en del av Eskilstuna kommunkoncern.

Kommunikationskanaler & redaktionellt arbete

Kommunkoncernen ska ha det kommunikationssystem som behövs för att säkerställa att invånare, näringsliv, besökare och samarbetspartners kan ta del av verksamheternas tjänster, beslut samt främja insyn, delaktighet och det demokratiska uppdraget. Kommunikationssystemet består av de kanaler, verktyg, rutiner och metoder som behövs för att klara av kommunikationsuppdraget.

Eskilstuna.se utgör plattformen för kommunkoncernens externa kommunikation, visiteskiltuna.se för kommunkoncernens kommunikation inom besöksnäringen och Interportalen för den interna kommunikationen. Därutöver används de kanaler som på det mest kostnadseffektiva sättet bidrar till att kommunkoncernen klarar sitt uppdrag.

Varje förvaltning och bolag behöver besluta om vilka kanaler som används för att deras verksamheter klarar sitt kommunikationsbehov medan enhetschefer är ansvariga för att upprätta ett kommunikationssystem som motsvarar verksamhetens behov av kommunikation och som är rimligt att driva och upprätthålla.

Alla upprättade kanaler och plattformar, oavsett om de är ägda eller ej, ha en tydlig finansiering, ansvariga/ägare med rätt mandat för kanalen samt redaktörer som ansvarar för att innehållet är korrekt, kanalen uppfyller tillgänglighetskrav och i övrigt uppfyller de krav som ställer på text, bild och film. I de fall det finns möjlighet till interaktivitet ska den övervakas och modereras.

Kanalerens målsättningar följs upp årligen för att säkra att de ger avsedd effekt. Kanaler som inte motsvarar de mål som är uppsatta eller inte används ska avvecklas.

Skyltning och citydress

Skyltning är en del av kommunkoncernens kommunikationssystem och en viktig beståndsdel för en god tillgänglighet i våra lokaler men bidrar även till en attraktiv stad och landsbygd. Det är en förutsättning för att människor kan lokalisera sig i innerstaden, i friluftsområden, till besöksmål och på landsbygden. Genom en sammanhållen och enhetlig skyltning går det att förstärka bilden av en plats men också locka till besöksmål.

Kommunkoncernens skyltning är tydlig, tilltalande och följer en enhetlig grafisk profil.

Genom Citydress kläs stadsmiljön in med utsmyckning och information kopplat till ett evenemang eller ett tema (t.ex. säsong eller högtid), vilket gör att evenemanget blir en del av staden som plats. Det bidrar till att skapa trivsel, fler besöksanledningar och en attraktiv stadsmiljö, synliggöra och skapa intresse och engagemang för evenemanget, ger besökare en upplevelse av ett välkomnande värdskap samt bidrar till att bygga stolthet i Eskilstuna. I Eskilstuna prioriteras citydress för evenemang eller teman som stärker Eskilstunas platsvarumärke och attraktivitet.

Medierelationer och meddelarfrihet

Aktiva och väl fungerande medier är viktiga och grundläggande delar av det demokratiska systemet och arbetet med att spegla och granska kommunkoncernens verksamheter ska därför underlättas. Chefer och sakkunniga behöver därför ha kunskaper om medias villkor, kan möta media och hantera frågor på ett professionellt sätt samt visar hänsyn till medias arbetsvillkor, bidrar med fakta i sakfrågor och besvarar medias frågor skyndsamt.

Kommunkoncernen arbetar proaktivt med mediakontakter. Det sker genom att ta egna initiativ till mediekontakter och att planera för vilka skeenden och händelser som är av intresse för media och har beredskap för att kommunicera händelser och politiska beslut.

Samtidigt kännetecknas organisationen av en öppen attityd samt besvarar frågor sakligt, snabbt, tydligt och korrekt. Det är av vikt att alltid säga som det är och inte dölja fakta som kan uppfattas som negativa.

Frågor från media besvaras i första hand av den person som har den bästa kunskapen om frågeställningen. Enskilda medarbetare uppmanas att medverka i kontakter med media, det är värdefullt att specialister och experter inom olika verksamheter bidrar med kunskap om sina specialområden och erfarenheter. Ingen medarbetare ska dock känna sig tvingad att mot sin vilja medverka i media. Alla medarbetare har möjlighet att överlämna mediekontakterna till sin chef. Men med vissa befattningar följer även en skyldighet att kunna besvara frågor gällande sitt ansvarsområde.

Alla som uttalar sig i Eskilstunas kommunkoncerns namn måste respektera att de företräder hela organisationen.

Kommunfullmäktiges presidium samt nämndordföranden har viktiga roller och uttalar sig å kommunkoncernens vägnar om aktuella händelser, beslut och situationer inom sina respektive ansvarsområden. Ordföranden kan även uttala sig tillsammans med ansvarig förvaltningschef/bolagschef alt sakkunnig tjänsteman. Vid citat anges alltid partitillhörighet. Uttalanden som handlar om politiska viljeinriktningar hanteras dock inom ramen för respektive parti.

Chefer och medarbetare ansvarar för att brukare och kunder inte blir intervjuade, fotograferade eller filmade mot sin vilja när de deltar i kommunkoncernens verksamheter. Detta är särskilt viktigt när det gäller barn, personer med skyddad identitet samt inom verksamheter inom hälso- och sjukvården.

Lokal media som har den bästa räckvidden till kommunens invånare och verksamma prioriteras. Även nationell och internationell media samt branschmedia kan vara aktuella för mediekontakter.

Alla medarbetare och chefer ska känna till meddelarfriheten, som innebär att offentligt anställda som lämnar uppgifter för publicering i en tryckt skrift, radio eller tv är fri från ansvar och har rätt till anonymitetsskydd. Chefer, medarbetare och förtroendevalda i kommunkoncernen får inte efterforska vem som lämnat information till media.

Ansvar

I kommunikationspolicyen fastslås att ansvaret för kommunikation och information följer verksamhetsansvaret. Det innebär att varje nämnd/styrelse och förvaltning/bolag ansvarar för kommunikationen inom sitt verksamhetsområde, varje chef för sin verksamhet och varje medarbetare för sitt ansvarsområde.

Alla medarbetare har ett ansvar för att upprätthålla en värdeskapande kommunikation med brukare, kunder och invånare. Medarbetaren söker den information de behöver för att utföra sitt arbete, delar med sig av sina egna kunskaper samt medverkar i och skapar dialog. Projekt-, process- och programledare har liksom andra nyckelpersoner ett ansvar för att säkra kommunikationsperspektivet i sitt uppdrag.

Chefer har ett kommunikationsansvar för sitt verksamhetsområde och ansvarar för att det finns ett tydligt kommunikationssystem och ett årshjul för de kommunikationsinsatser som behövs samt fastställda kommunikationsprioriteringar för att bedriva verksamheten ändamålsenligt. Chefen ansvarar dessutom för mediakontakter inom sitt sakområde.

Respektive förvaltningschef/VD ansvarar i samråd med sin **nämndordförande** och **kommunikationschef/kommunikationsstrateg** för att förvaltningar och bolag tar fram tydliga kommunikationsprioriteringar i samband med beslut om verksamhetsplan. Gemensamt ansvarar de för att kommunikationen fungerar inom ramen för nämndens/bolaget ansvar.

Kommunikationsdirektören leder, samordnar, följer upp och utvärderar det gemensamma strategiska informations- och kommunikationsarbetet i kommunkoncernen utifrån kommunikationspolicy med tillhörande riktlinjer och anvisningar.

Kommunikationsfunktionen med kommunikationsstrateger, kommunikationsutvecklare och kommunikatörer ansvarar för att

- Utveckla effektiva och standardiserade kommunikationsprocesser samt värdeskapande kanaler och verktyg.
- Ha helhetssyn, planera och prioritera kommunikation som skapar största värdet för kommunkoncernen samt för invånare, kunder, besökare och verksamma så att kommunkoncernen når sina mål.
- Formulera och paketera kommunikationsinsatser så att de bidrar till transparens, är enhetliga, målgruppsanpassade, relevanta, samordnade och ger avsedd effekt.
- Omvärlds- och invärldsbevaka för att fånga upp händelser och skeenden som kan leda till kriser eller riskerar att bidra till förtroendeskada.
- Ställa om och ansvara för kriskommunikation vid allvarliga och extraordinära händelser.

- Vara goda rådgivare, strategiska partners och bidra med sin kommunikationskompetens.
- Utveckla kommunkoncernens kommunikativa förmåga för att stödja ett tillitsfullt förhållningssätt.
- Visa på kostnader för och effekter av och kommunkoncernens kommunikationsinsatser.

Gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

Riktlinjerna bygger på bestämmelser i svensk lag avseende informationsfrihet, yttrandefrihet, offentlighet och sekretess (Yttrandefrihetsgrundlagen, Tryckfrihetsförordningen och Offentlighets- och sekretesslagen), informationsansvar (Kommunallagen, Förvaltningslagen och Språklagen) samt arbetsmiljöansvar (Arbetsmiljölagen).

I utövande av kommunikation är det viktigt att ta hänsyn till följande lagstiftning:

- Upphovsrättslagstiftningen,
- Språklagen
- Meddelarfriheten
- GDPR
- Lag om tillgänglighet till digital offentlig service
- Lag om ansvar för elektroniska anslagstavlor
- Marknadsföringslagen.

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Riktlinjen konkretiserar delar av Eskilstuna kommuns policy för kommunikation och gäller tillsammans med övriga riktlinjer inom kommunikationsområdet.

- Riktlinjer för service och tillgänglighet
- Riktlinjer för kriskommunikation
- Riktlinjer för medborgardialog
- Plattform för varumärket Eskilstuna

Riktlinjer för information och kommunikation ersätter tillsammans med Policy för kommunikation:

- Kommunikationspolicy, KSKF/2012:219
- Ny grafisk profil för Eskilstuna kommun, KSKF/2015:456
- Riktlinjer för internkommunikation för Eskilstuna kommunkoncern, KSKF/2014:46
- Skyltprogram för Eskilstuna kommunkoncern, KSKF/2015:455
- Riktlinjer för sociala medier; KSKF/2014:58

Remiss från kommunstyrelsen

Revidering av riktlinjer för service och tillgänglighet

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 30 april 2023.

Remissinstanser

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Serviceämnden
Torshälla stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden
Trygghetsberedningen
Rådet för funktionsrättsfrågor
Pensionärsrådet
Eskilstuna kommunföretag AB

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Eva Norberg

§ 30

KSKF/2022:335

Remiss av revidering av riktlinjer för service och tillgänglighet

Beslut

1. Förslag till reviderade riktlinjer för service och tillgänglighet remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Ärendebeskrivning

Ett förslag till reviderade riktlinjer för service och tillgänglighet föreslås gå på remiss till samtliga nämnder och bolag. Riktlinjerna tydliggör vilka krav som ställs på anställda inom Eskilstuna kommunkoncern vad gäller service och bemötande, samt vilka lagar och förordningar inom området som måste tas hänsyn till. Riktlinjerna tydliggör också vilka krav som ställs på kontaktvägar, besöksytor och plattformar för service och tjänster.

Riktlinjerna har reviderats i samarbete med representanter från kommunens förvaltningar inom ramen för processteamet för service och tillgänglighet.

God service, tillgängliga tjänster och ett gott bemötande motverkar diskriminering samt främjar delaktighet. Goda serviceupplevelser förutsätter jämställt och jämlikt bemötande och bidrar till att stärka förtroendet för kommunkoncernen. En effektiv hantering av invånare, kunders och besökares ärenden hos kommunen resulterar i ett effektivt nyttjande av både personella och ekonomiska resurser. God service och tillgänglighet förutsätter ett arbete med ständiga förbättringar och digitalisering som möjliggörare.

Vid kommunstyrelsens sammanträde uppmärksammas att remissen även med fördel remitteras till de råd som berörs.

Yrkanden

Jimmy Jansson (S) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder och bolag
Trygghetsberedningen
Rådet för funktionsrättsfrågor
Pensionärsrådet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Remiss av revidering av riktlinjer för service och tillgänglighet

Förslag till beslut

1. Förslag till reviderade riktlinjer för service och tillgänglighet remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Sammanfattning

Ett förslag till reviderade riktlinjer för service och tillgänglighet föreslås gå på remiss till samtliga nämnder och bolag. Riktlinjerna tydliggör vilka krav som ställs på anställda inom Eskilstuna kommunkoncern vad gäller service och bemötande, samt vilka lagar och förordningar inom området som måste tas hänsyn till. Riktlinjerna tydliggör också vilka krav som ställs på kontaktvägar, besöksytor och plattformar för service och tjänster.

Ärendebeskrivning

2016 beslutade kommunfullmäktige om Eskilstuna kommuns första riktlinjer för service och tillgänglighet. Behovet av riktlinjer för området aktualiserades i och med införandet av Eskilstuna direkt. Syftet med riktlinjerna då var att tydliggöra vad som förväntades av medarbetare och chefer inom området. I riktlinjerna angavs vad som gäller för service och bemötande via eskilstuna.se, e-tjänster, sociala medier, e-post, telefon och besök.

Förutsättningarna för kommunkoncernen att leverera service till invånare, kunder och besökare har förändrats sedan dess. En ökad digitalisering i samhället har lett till ökade krav från invånare, ökade krav på informationssäkerhet, samt nya möjligheter för kommunkoncernen att digitalisera service och tjänster.

Nya lagar så som EU:s dataskyddsförordning (2016/679) och Lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937) har tillkommit och paragrafer i Förvaltningslagen (2017:900) rörande service har reviderats.

Hanteringen av inkommande ärenden från invånare har i viss mån systematiserats och uppföljningen av svarstider och svarsfrekvens har förbättrats.

Därför föreslås riktlinjerna revideras. Det ny förslaget till riktlinjer för service och tillgänglighet utgår från övergripande områden så som kontaktytor, självservice och bemötande, i stället för att utgå från olika kommunikationskanaler. Indikatorer och målnivåer har minskats ner och kommer i stället att beskrivas mer i detalj i anvisningar.

Riktlinjerna tar hänsyn till de lagar och förordningar som har påverkan på området. Perspektiv som jämställdhet, jämlikhet och funktionsrätt har inte längre ett eget avsnitt utan integreras i hela dokumentet.

Riktlinjerna har reviderats i samarbete med representanter från kommunens förvaltningar inom ramen för processteamet för service och tillgänglighet.

Riktlinjerna föreslås skickas på remiss till samtliga nämnder och bolag.

Finansiering

De reviderade riktlinjerna bedöms inte ge några nya kostnader.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

God service, tillgängliga tjänster och ett gott bemötande motverkar diskriminering samt främjar delaktighet. Goda serviceupplevelser förutsätter jämställt och jämlikt bemötande och bidrar till att stärka förtroendet för kommunkoncernen.

En effektiv hantering av invånare, kunders och besökares ärenden hos kommunen resulterar i ett effektivt nyttjande av både personella och ekonomiska resurser.

God service och tillgänglighet förutsätter ett arbete med ständiga förbättringar och digitalisering som möjliggörare.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Eva Norberg
Kommunikationsdirektör

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder och bolag

STYRDOKUMENT

Riktlinjer för service och tillgänglighet

Beslutad när	
Beslutad av	
Diarienummer	KSKF/2022:335
Ersätter	Riktlinjer för service och tillgänglighet (KSKF/2015:451)
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag
Gäller fr o m	
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	
Uppföljning	

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga och ej tidsbegränsade. Om det ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska det beslutas av kommunfullmäktige i annat fall av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan vara tidsbegränsade eller ej tidsbegränsade. Om den ska vara kommun- och/eller koncernövergripande ska den beslutas av kommunfullmäktige, i annat fall av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

Eskilstuna kommuns och de kommunala bolagens uppgift är att tillhandahålla service till invånare, kunder och besökare. Med kunder avses i detta fall alla som nyttjar kommunkoncernens service. Med service menas alla de tjänster som kommunkoncernen erbjuder och det sätt som tjänsterna utförs på.

Genom god service ska kommunkoncernen hjälpa och underlätta för invånare, kunder och besökare att ta tillvara sina intressen inom ramen för kommunkoncernens ansvarsområden. Goda serviceupplevelser förutsätter jämställt och jämlikt bemötande och bidrar till att stärka förtroendet för kommunkoncernen.

Serviceansvaret, det vill säga att se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla, gäller även i den roll då kommunkoncernen bedriver myndighetsutövning.

Begreppet tillgänglighet handlar i denna riktlinje om att alla, oavsett förutsättningar, kön, bakgrund och funktionsförmåga ska ha tillgång till kommunkoncernens service så som information, tjänster, kontaktvägar, lokaler, och ett bra bemötande.

Syftet med riktlinjerna för service och tillgänglighet är att tydliggöra vilka krav som ställs på anställda inom Eskilstuna kommunkoncern vad gäller service och bemötande, men också att ta hänsyn till lagar och förordningar för området. Riktlinjerna tydliggör också vilka krav som ställs på kontaktvägar, besöksytor och plattformar för service och tjänster.

Riktlinjerna för service och tillgänglighet utgår från Eskilstuna kommuns kommunikationspolicy. I kommunikationspolicyn fastställs följande övergripande mål för service och tillgänglighet:

Invånare, brukare, kunder och näringsliv ska uppleva att det är lätt att få tydlig och begriplig information om kommunkoncernens uppdrag, tjänster och åtaganden, att det är lätt komma i kontakt med verksamheterna och att de får ett gott bemötande.

Riktlinjerna omfattar hela kommunkoncernen och ersätter tidigare riktlinjer för service och tillgänglighet (KSKF/2015:451).

Riktlinjer för service och tillgänglighet

Utifrån krav på myndigheter i förvaltningslagen (2017:900) ska kommunkoncernen se till att kontakter med enskilda blir smidiga och enkla och att enskildas behov av hjälp möts inom ramen för kommunkoncernens

verksamhet. Hjälpen ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till frågans art och utan dröjsmål.

Kommunkoncernen ska också vara tillgänglig för kontakter med enskilda och informera allmänheten om hur och när kontakt kan tas.

Kommunkoncernens service och tjänster ska vara jämlika och jämställda och bidra till att de jämställdhetspolitiska målen nås.

Ansvar och uppföljning

Alla medarbetare har ett ansvar att kunna besvara frågor inom sitt ansvarsområde. Invånare, kunder eller besökare som har frågor som rör någon annan verksamhet inom kommunkoncernen ska få hjälp att vända sig till rätt instans.

Det är chefens ansvar att säkra att det är lätt att komma i kontakt med verksamheten, oavsett kanal. Det är även chefens ansvar att se till att verksamhetens kanaler, kontaktvägar och besöksytor lever upp till kraven i riktlinjerna.

Varje styrelse eller nämnd ansvarar för att riktlinjerna efterlevs genom att planera och följa upp verksamheten enligt den systematik som finns för att styra verksamheten.

Eskilstuna direkt och bolagens kundcenter ansvarar för att vara första ingången till kommunkoncernen och ska kunna hjälpa invånare, kunder och besökare med information, upplysning, vägledning och rådgivning kopplat till kommunens uppdrag, tjänster och åtaganden. Eskilstuna direkt och bolagens kundcenter ansvarar även för att följa upp att kontaktcentret lever upp till riktlinjerna.

Det övergripande ansvaret för utveckling och uppföljning av processen service och tillgänglighet ligger hos kommunledningskontoret.

Uppföljning av riktlinjerna ska ta hänsyn till ett könsperspektiv och statistik ska så långt som möjligt vara könsuppdelad. Detta för att kunna kvalitetssäkra service, tjänster och bemötande utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

I anvisningar för service och tillgänglighet beskrivs mer ingående vad som ska följas upp och med vilket tidsintervall.

Kontaktvägar

Det ska vara lätt för alla, oavsett förutsättningar, kön, bakgrund och funktionsförmåga, att komma i kontakt med kommunkoncernen och dess verksamheter. Det betyder att det behöver finnas flera olika sätt att nå verksamheter och medarbetare, till exempel genom personliga möten, telefon, e-post och via digitala tjänster.

Alla verksamheter behöver säkra att det går lätt att kontakta dem, genom att erbjuda kontaktvägar utifrån invånare, kunders och besökares behov.

Eskilstuna direkt och bolagens kundcenter är första ingången till kommunkoncernen och ska säkra att det är enkelt och smidigt att ta en första kontakt med kommunkoncernen.

Alla tjänstetelefoner, anknytningsnummer och funktionsadresser ska vara anslutna till kommunens respektive bolagens telefonsystem och ha ett telefonnummer i kommunens respektive bolagens nummerserie. Alla e-postadresser ska ligga inom kommunens domän eskilstuna.se alternativt bolagens domäner.

Kontaktvägar som inte är aktiva ska omgående avslutas eller avvecklas.

Öppenhet med kontaktinformation

Grundprincipen är öppenhet med kontaktinformation till samtliga medarbetare och verksamheter eftersom detta är allmän handling. Undantaget är medarbetare med skyddad identitet eller medarbetare som arbetar med särskilt känsliga frågor som gör att kontakten ska ske via funktionsbrevlådor eller liknande.

Eskilstuna.se och bolagens webbplatser ska tydligt deklarerat vem som ansvarar för en verksamhet eller en tjänst, tillsammans med rekommenderade kontaktvägar.

Den interna telefonboken ska vara uppdaterad med aktuella kontaktuppgifter till medarbetare och verksamheter.

Telefontider, öppettider och bevakning av kontaktvägar

Telefon- och öppettider ska så långt som möjligt vara anpassade efter invånarnas, kundernas och besökarnas behov.

Det ska vara tydligt för den som kontaktar kommunkoncernen när verksamheten kan nås. Öppettider för verksamheternas olika kontaktvägar och besöksytor ska finnas att hitta på kommunkoncernens webbplatser. Informationen ska vara uppdaterad, även under semestrar och annan längre frånvaro.

Kontaktvägar ska bevakas på det sätt som krävs för att målen om svarstider kan nås.

Telefonköer och funktionsadresser

Verksamheter riktade till brukare, kunder, invånare och besökare, exempelvis skolor, vård- och omsorgsboenden, muséer, ska ha en anknytning med kö, samt en e-postadress för verksamheten, en så kallad funktionsadress.

Handläggare som har mycket kontakt med invånare, kunder eller besökare ska ha en anknytning med personlig kö.

Besöksytor

Invånare, brukare och kunder ska uppleva att det är enkelt, tillgängligt och välkomnande att besöka kommunens verksamheter.

Besöksytor avser alla de lokaler i kommunkoncernen som tar emot besök från invånare, kunder och besökare och svarar på deras frågor, till exempel kundcenter, receptioner, mötesplatser och bibliotek.

Det ska vara lätt att ta sig till och från kommunens verksamheter. Kommunkoncernens lokaler ska ha tydlig skyltning i enlighet med kommunens eller bolagets grafiska profil. Skyltar ska vara välplacerade med tydlig text så att personer med nedsatt syn kan hitta rätt i byggnaden. Där det är relevant ska öppettiderna finnas uppsatta vid ingången till lokalen/verksamheten.

Entréerna ska vara välkomnande och anpassade för personer som använder rullstol, rullator eller andra hjälpmedel. Alla ska så långt som möjligt på egen hand kunna besöka kommunens offentliga lokaler. Besökare ska kunna förflytta sig säkert och självständigt och hitta dit de ska. Djur eller växter som kan skapa problem för personer med allergi, ska inte finnas.

Utrymningsvägar vid brand eller annan olycka ska vara tillgängliga för alla oavsett funktionsförmåga. Det ska gå att uppfatta utrymningslarm och information i samband med utrymning.

Lokaler ska i övrigt följa de anvisningar som gäller för kommunen och bolagen.

Självservice

Invånare, kunder och besökare ska uppleva kommunkoncernens självservice som enkel, hjälpsam och säker.

Med självservice avses den information och de digitala tjänster som kommunkoncernen tillhandahåller med syfte att svara på invånares, kunders och besökares frågor och hantera deras ärenden utan personlig kontakt.

Information på kommunkoncernens webbplatser och appar ska:

- tillhandahålla rekommenderade kontaktvägar för respektive verksamhet eller tjänst,
- ha information som är aktuell och korrekt,
- ha en tydlig information om verksamheternas uppdrag och servicenivåer.

E-tjänster

Kommunkoncernen ska tillhandahålla enkla och säkra e-tjänster till invånare, kunder och besökare.

För varje e-tjänst ska det tydligt framgå:

- vem tjänsten är till för,
- vilka steg som ingår i processen,
- hur lång handläggningstiden är,
- eventuella avgifter
- hur beslut tas,
- var status och beslut i ärendet kommer att meddelas,
- kontaktuppgifter vid fel eller vid frågor.

Alla kommunens e-tjänster ska gå att hitta via eskilstuna.se. Bolagens e-tjänster ska gå att hitta på respektive bolags webbplats.

Plattformer för självservice

Kommunens respektive bolagens webbplatser, appar och e-tjänstesystem är plattformar för självservice. Plattformarna ska följa lagstiftning och rådande regelverk avseende behandling av personuppgifter, sekretessfrågor och informationssäkerhet.

Kommunkoncernens digitala gränssnitt som riktar sig till invånare, kunder och besökare ska följa kommunens och bolagens respektive grafiska profiler, samt leva upp till rådande lagkrav för tillgänglighet till digital offentlig service.

Vid de tillfällen som inloggning behöver ske ska detta ske på ett både användarvänligt och säkert sätt.

Ärendeprocesser ska så långt som möjligt digitaliseras, automatiseras och effektiviseras för att invånare ska kunna få svar eller beslut så snabbt som möjligt.

Svar på frågor och ärenden

Det ska vara tydligt för invånare, kunder och besökare hur snabbt de kan förvänta sig ett svar på sin fråga eller ärende. Svar ska alltid ges utan onödigt dröjsmål.

Eskilstuna direkt och bolagens kontaktcenter ska under öppettider besvara telefonsamtal inom 2 minuter. Verksamheter ska återkoppla missade telefonsamtal inom en timme och medarbetare ska återkoppla inom 1 arbetsdag.

Eskilstuna direkt och bolagens kontaktcenter och verksamheter med funktionsbrevlåda ska besvara e-postmeddelanden inom 1 arbetsdag och medarbetare inom 2 arbetsdagar.

Personer som skickar in ett ärende via en e-tjänst ska få återkoppling inom en arbetsdag. Återkopplingen ska innehålla information om hur lång den preliminära handläggningstiden är och kontaktuppgifter vid eventuella frågor.

När ett svar på en fråga ges ska det vara tydligt vem det är som svarar och hanterar eventuella följdfrågor. Kontaktuppgifter för eventuella följdfrågor ska ges i svaret.

Svar på frågor och ärenden ska utgå från att frågeställaren ska förstå svaret eller beslutet. Svaret ska ta hänsyn till frågans art, frågeställarens behov av hjälp och kommunkoncernens ansvar.

Ibland fattas beslut som är negativt för den enskilde. Genom att förklara beslut och när det är möjligt, vägleda till alternativa lösningar eller överklagan, kan en rättssäker myndighetsutövning kombineras med god service.

Bemötande

Kommunkoncernens verksamheter ska ge ett lika gott bemötande till alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Den som ytterst ansvarar för en verksamhet ansvarar också för att medarbetarna inom verksamheten inte diskriminerar någon.

Hur invånare, kunder och besökare upplever kontakten med medarbetare är avgörande för deras förtroende för Eskilstuna kommunkoncern. Invånare, kunder och besökare ska uppleva ett gott och respektfullt bemötande i kontakten med kommunkoncernens medarbetare. De ska känna sig trygga och hörda i kontakten med kommunkoncernen.

Utgångspunkten i mötet är att vara lyhörd för vad invånaren, kunden eller besökaren vill och behöver. Ett gott möte sker när vi har ett uppskattande och hållbart förhållningssätt, är tydliga och konkreta när vi uttrycker oss samt kan skilja mellan fakta, tankar och känslor.

Ett hållbart förhållningssätt innebär att vi tillämpar en jämlik, jämställd och inkluderande kommunikation där vi tar hänsyn till ett genus- och mångfaldsperspektiv och arbetar utifrån alla människors olika förutsättningar och lika värde.

Utveckla service och tillgänglighet

Utveckling av tjänster och service ska ske efter användarens behov. Därför behöver användare vara involverade i skapandet av nya eller utveckling av befintliga lösningar.

Principen om universell utformning ska tillämpas i utveckling av tjänster och service. Det innebär ett sätt att skapa lösningar som fungerar för så många

som möjligt från början och att behovet av individuella lösningar riktade till personer med till exempelvis funktionsnedsättning minskar.

För att digitala tjänster inte ska utvecklas till en angelägenhet enbart för datorvana personer med full funktionsförmåga måste våra webbplatser och e-tjänster utformas så att alla har möjlighet att använda dem utifrån sina förutsättningar. Det ökar möjligheten för alla att bli mer självständiga i kontakten med kommunkoncernen.

I utvecklingen av kommunkoncernens service och tjänster ska ett jämställdhetsperspektiv integreras. Det innebär att både kvinnor och män, flickor och pojkars behov ska tas tillvara, samt att förutsättningar och konsekvenser ska undersökas med målet att öka jämställdheten i servicen och tjänsterna.

Synpunkter, idéer, förslag och klagomål är en viktig resurs för att utveckla tjänster och service. Det ska vara enkelt att lämna synpunkter på kommunkoncernens verksamheter. Det ska även vara enkelt att få återkoppling, om personen så vill, på de synpunkter hen har lämnat.

Språk

Kommunkoncernen ska i kommunikation med invånare, kunder och besökare sträva efter att bli förstådd, därför ska klarspråk användas. Enligt språklagen innebär detta att språket i offentlig verksamhet ska vara vardat, enkelt och begripligt. Språket ska även följa svenska skrivnormer och kommunens skrivhandledning.

Eskilstuna ingår i förvaltningsområdet för finska språket. Därför ska det vara möjligt att kontakta kommunen på finska, oavsett kanal.

Dessutom ska Eskilstuna direkt och bolagens kontaktcenter sträva efter att erbjuda service på de vanligaste modersmålen hos nyanlända i Eskilstuna. Kommunen ska vid myndighetsutövning samt vid behov erbjuda tolk. Personer med teckenspråk som modersmål ska erbjudas teckenspråkstolk.

Intern service

Den interna servicen har till uppgift att stödja och underlätta för dem som arbetar närmast våra invånare, kunder och besökare.

Ett serviceinriktat förhållningssätt ska gälla såväl inom den egna organisationen, mellan verksamheter inom kommunkoncernen och som till de som nyttjar kommunens service och tjänster. Samma syn på service gäller oavsett tid, plats eller verksamhet.

Gällande lagstiftning och annan rättslig reglering

Myndigheters serviceskyldighet utgår från förvaltningslagen.

Kommunkoncernens service måste ta hänsyn till diskrimineringslagen (2008:567) som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Enligt lagen finns ett förbud mot diskriminering när offentligt anställda möter allmänheten.

Språklagen och lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) påverkar kommunens service på olika språk.

Krav på tillgänglighet vad gäller digitala gränssnitt finns reglerat i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937).

Informations- och datahantering kopplat till service och tillgänglighet regleras bland annat i EU:s dataskyddsförordning (2016/679), lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen, arkivlagen (1990:782), lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (2018:1174).

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Riktlinjerna för service och tillgänglighet utgår från Eskilstuna kommuns kommunikationspolicy och kompletteras med anvisningar för service och tillgänglighet. Riktlinjen relaterar också till Eskilstuna kommuns kvalitetspolicy och riktlinjer för information och kommunikation.

Informationssäkerhet regleras i Riktlinjer för informationssäkerhet (KSKF/2020:360), samt Riktlinjer för behandling av personuppgifter (KSKF/2018:47).

Remiss från kommunstyrelsen

Riktlinjer för kommunikation i komplexa händelser och kriser - kriskommunikationsplan (revidering av kriskommunikationsplan)

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 30 april 2023.

Remissinstanser

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Servicenämnden
Torshälla stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden
Eskilstuna kommunföretag AB

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Eva Norberg

§ 31

KSKF/2022:336

Remiss av riktlinjer för kommunikation i komplexa händelser och kriser - kriskommunikationsplan

Beslut

1. Förslag till revidering av reviderad riktlinje för kommunikation i komplexa händelser och kriser remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Ärendebeskrivning

2014 fastställde kommunfullmäktige en plan för kriskommunikation. Planen har nu reviderats och översatts till riktlinjer enligt Eskilstuna kommuns struktur för styrande dokument. Enligt lagstiftning ska den dock benämnas Kriskommunikationsplan. Förslag till riktlinjer föreslås remitteras till samtliga nämnder och bolag.

Riktlinjen gäller för hela kommunkoncernen och förtydligar åtaganden när det gäller kommunikation inför, under och efter en allvarlig störning, händelse eller kris. Kriskommunikation är en del i krisledningsarbetet och en förutsättning för att hantera händelsen eller krisen.

Genom kommunikationsinsatser ska berörda individer och grupper ges förutsättningar att så långt som möjligt fatta bästa möjliga egna beslut i en kris. Det förutsätter ett jämställt och jämlikt förhållningssätt som också bidrar till att stärka förtroendet för kommunkoncernen. Genom beskrivna roller, arbetssätt, rutiner och förhållningssätt ges ramar för hur kriskommunikationsarbetet startas upp, genomförs och avslutas vid kriser. Det leder till effektivt nyttjande av både personella och ekonomiska resurser. Gott kriskommunikationsarbete förutsätter ett arbete med ständiga förbättringar med digitalisering som möjliggörare.

Yrkanden

Jimmy Jansson (S) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder och bolag

Justerandes sign		Utdragsbestyrkande
------------------	--	--------------------

Kommunstyrelsen

Remiss av riktlinje för kommunikation i komplexa händelser och kriser - Kriskommunikationsplan

Förslag till beslut

1. Förslag till revidering av reviderad riktlinje för kommunikation i komplexa händelser och kriser remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Sammanfattning

2014 fastställde kommunfullmäktige en plan för kriskommunikation. Planen har nu reviderats och översatts till riktlinjer enligt Eskilstuna kommuns struktur för styrande dokument. Enligt lagstiftning ska den dock benämnas Kriskommunikationsplan. Förslag till riktlinjer föreslås remitteras till samtliga nämnder och bolag.

Riktlinjen gäller för hela kommunkoncernen och förtydligar åtaganden när det gäller kommunikation inför, under och efter en allvarlig störning, händelse eller kris. Kriskommunikation är en del i krisledningsarbetet och en förutsättning för att hantera händelsen eller krisen.

Ärendebeskrivning

De senaste åren med pandemi och andra komplexa händelser har bidragit till nya lärdomar och förnyade arbetsätt vad gäller kriskommunikationsarbete. Det betyder att kommunkoncernens kriskommunikationsplan som beslutades 2014 behöver revideras för att bättre svara upp till att vara ett stöd i kriskommunikationsarbetet och ytterst själv krishantering.

Flera utvärderingar har gjorts av krisarbetet och kriskommunikationsarbetet i samband med pandemin Covid-19. I kommunrevisionens granskning av kommunens hantering av Covid-19 krisen 2020 så är en av slutsatserna i rapporten att kriskommunikationsplanen är för gammal.

Riktlinjen gäller för hela kommunkoncernen och ska användas inför, under och efter störningar, händelser, allvarliga händelser och extraordinära händelser. Den gäller för alla slags situationer då hela eller delar av kommunkoncernens verksamhet är drabbad av en allvarlig störning eller händelse. Samlade erfarenheter utifrån de senaste årens händelser och kriser har tagits tillvara i arbetet med framtagande av riktlinjen.

Kriskommunikation ska bidra till att sprida snabb, tillförlitlig och tydlig information så att oro minskas och ryktesspridning motverkas. Den ska också ge berörda individer och grupper förutsättningar att så långt som möjligt fatta bästa möjliga egna beslut i krisen. Kriskommunikation är en del i krisledningsarbetet och en förutsättning för att hantera händelsen eller krisen. God kommunikation vid händelser och kriser skapar förtroende för kommunkoncernen och vår förmåga att hantera händelser eller kriser. Bristfällig kommunikation kan medföra ökad oro och misstro vilket kan öppna upp för spridning av desinformation och misinformation.

Riktlinjen innehåller beskrivningar av viktiga begrepp, definitioner, principer och förhållningssätt i kriskommunikationsarbetet. Beskrivningar av hur olika perspektiv behöver tas i beaktande i förhållande till hur komplex händelsen är. Även organisering och bemanning utifrån givna roller i en kriskommunikationsfunktion är beskrivna, allt i syfte att så snabbt som möjligt starta kommunikationsarbetet vid en störning, händelse eller kris.

Finansiering

De reviderade riktlinjerna bedöms inte ge några nya kostnader.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Genom kommunikationsinsatser ska berörda individer och grupper ges förutsättningar att så långt som möjligt fatta bästa möjliga egna beslut i en kris. Det förutsätter ett jämställt och jämlikt förhållningssätt som också bidrar till att stärka förtroendet för kommunkoncernen.

Genom beskrivna roller, arbetssätt, rutiner och förhållningssätt ges ramar för hur kriskommunikationsarbetet startas upp, genomförs och avslutas vid kriser. Det leder till effektivt nyttjande av både personella och ekonomiska resurser. Gott kriskommunikationsarbete förutsätter ett arbete med ständiga förbättringar med digitalisering som möjliggörare.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Eva Norberg
Kommunikationsdirektör

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder och bolag

STYRDOKUMENT

Riktlinjer för kommunikation vid komplexa händelser och kriser - kriskommunikationsplan

Beslutad när	
Beslutad av	
Diarienummer	KSKF/2022:336
Ersätter	Kriskommunikationsplan för Eskilstuna kommunkoncern 2014 KSKF/2014:181
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag
Gäller fr o m	
Gäller t o m	
Dokumentansvarig	Kommunikationsdirektör
Uppföljning	

Ämnesområde och bakgrund

Inför eller vid en verksamhets- eller samhällsstörning ska kommunen agera snabbt och kraftfullt samt kommunicera om situationen, vilka bedömningar som görs och vilka åtgärder som sätts in. Det sker genom samverkan inom kommunkoncernen och i förekommande fall med andra myndigheter och organisationer genom att genomföra och samordna intern och extern kommunikation via de kanaler och kontaktytor som lämpar sig bäst. Kriskommunikation är en del i att hantera en komplex händelse eller kris.

Riktlinjen förtydligar kommunens åtagande när det gäller kommunikation inför, under och efter en allvarlig störning, händelse eller kris. Den är en fördjupning i förhållande till Kommunikationspolicy och Plan för hantering av händelser, allvarliga händelser och extraordinära händelser. Dokumentet är enligt Eskilstuna kommuns dokumenthantering en riktlinje men benämns som kriskommunikationsplan utifrån lagstiftningens terminologi.

Kriskommunikationsplanen gäller för hela kommunkoncernen och är styrande för kommunikationen i krisledningsarbetet, oavsett var i organisationen krisen uppstår. Kriskommunikationsplanen ska omsättas i samtliga förvaltningar och bolag och integreras med krisorganisationen och krisledningsarbetet i respektive förvaltning och bolag.

Omfattning

Riktlinjen gäller för hela kommunkoncernen och ska användas:

- inför, under och efter störningar, händelser, allvarliga händelser och extraordinära händelser.
- i alla slags situationer då hela eller delar av kommunkoncernens verksamhet är drabbad av en allvarlig störning eller händelse.

Definitioner och begrepp

- Kriskommunikation
- Händelse, allvarlig händelse, extraordinär händelse
- Förtroendekris
- Verksamhets- och samhällsstörningar
- Geografiskt områdesansvar

Kriskommunikation

Kriskommunikationen ska bidra till att sprida snabb, tillförlitlig och tydlig information så att oro minskas och ryktesspridning motverkas. Den ska också ge berörda individer och grupper förutsättningar att så långt som möjligt fatta bästa möjliga egna beslut i händelsen eller krisen och underlättar hanteringen av krisen.

God kommunikation vid händelser och kriser skapar också förtroende för kommunkoncernen och vår förmåga att hantera händelser eller kriser.

Bristfällig kommunikation kan medföra ökad oro.

Information och kommunikation bedöms vara samhällsviktig verksamhet. Kriskommunikationsarbetet är en del i krisledningsarbetet i att hantera händelsen eller krisen.

Händelse, allvarlig händelse, extraordinär händelse

Gradering av hur komplex händelsen är vilket ger riktning hur krisledningsarbetet och kommunikationsarbetet behöver startas upp, organiseras och bemannas.

- **Händelse**

Definieras som en samhällsstörning som avviker från det normala och som endast berör en förvaltning/ett bolag. Ansvar för att hantera kommunikationsarbetet ligger hos respektive förvaltning eller bolag.

- **Allvarlig händelse**

Definieras som en samhällsstörning som avviker från det normala och som berör fler än en förvaltning eller ett bolag och/eller kräver en större och samordnad hantering och samordnad kommunikation.

- **Extraordinär händelse**

En extraordinär händelse är en samhällsstörning där samhällsviktig verksamhet är hotad. Det kan innebära stora påfrestningar för en eller flera verksamheter med stora konsekvenser. En extraordinär händelse kräver skyndsamma samordnade insatser och samordnad kommunikation.

Förtroendekris

En förtroendekris kan vara en störning i verksamheten. Det är en händelse som avviker från det normala och som skadar förtroendet för organisationen och därmed utgör ett hot att nå uppsatta mål. Oftast, men inte alltid, kan sådana kriser hanteras inom den ordinarie linjeorganisationen.

Verksamhets- och samhällsstörningar

Störningar kan delas in i verksamhetsstörning och samhällsstörning.

- Verksamhetsstörningar handlar ofta om störningar som drabbar den egna kommunala verksamheten.
- Samhällsstörningar är händelser som hotar eller påverkar samhällsviktig verksamhet.

Geografiskt områdesansvar

Eskilstuna kommun har ett geografiskt områdesansvar som innebär att verka för att aktörer i kommunen, privata såväl som offentliga, samverkar och uppnår samordning gällande förberedelser inför och under hanteringen av samhällsstörningar.

Riktlinjer för kommunikation vid komplexa händelser och kriser

Kriskommunikationen är en viktig del av kommunkoncernens krishantering och är avgörande för hur kommunkoncernen klarar av att hantera en allvarlig störning. Kommunikation är nödvändig för att viktiga samhällsfunktioner ska kunna fungera, för att upprätthålla allmänhetens förtroende och för att motverka rykten och desinformation samt för att allmänheten ska vidta korrekta åtgärder. Vid en händelse av något slag så ökar alltid behovet av att informera och kommunicera. Efterfrågan på information från allmänhet och berörda personer går sällan att överskatta. Vid alla tillfällen är det centralt att kommunikationsinsatserna startar upp snabbt.

Extern kommunikation och intern kommunikation vid störningar och händelser

Extern och intern kommunikation är båda lika viktiga i hantering av kriser, men med olika perspektiv. Den externa kommunikationen är till för att upprätthålla funktioner i samhället, minska oro samt motverka rykten i samhället.

Den interna kommunikationen är viktig för att delge hela organisationen om hur arbetet med händelsen fortgår och vilka bedömningar och insatser som görs. Det bidrar till att minska oro hos medarbetare.

Kommunikationen behöver ha en tydlig struktur och kontinuitet för att ge stöd i krishantering. Det förutsätter ett organiserat, samordnat och tydligt och krisledningsarbete.

Olika perspektiv

Förutom målgruppsanpassning behöver även olika perspektiv tas i akt. De olika perspektiven har olika behov och kräver varierad detaljrikedom.

1. Kommunikation inom och mellan staber och grupperingar som hanterar en händelse eller kris behöver vara tydlig, säkerställd, snabb och följa stabsmetodikens logiker.
2. Kommunikation för de som är direkt berörda av händelsen eller störningen:
 - a. Invånare, kunder, verksamma eller besökare som behöver vidta åtgärder.
 - b. De som har ett linje- och verksamhetsansvar inom kommunkoncernen. Här behövs till exempel bedömningar av risker göras inom verksamheten.
3. Kommunikation för de som behöver känna till men som inte har ett direkt ansvar i att hantera störningen, händelsen eller krisen. Till exempel är det viktigt att ha en samordnad, säkerställd, tydlig och återkommande kommunikation om hur händelsen hanteras och vilka bedömningar som görs. Detta kan ske genom löpande lägesbilder eller veckorapporter.

Sätt att nå ut (kanaler)

Externt

Kriskommunikation sker i etablerade kanaler. Till externa målgrupper är kommunens primära kommunikationskanaler vår webbplats eskilstuna.se samt appen Eskilstuna direkt. Även kundcentret Eskilstuna Direkt ska alltid förses med information för att kunna svara på frågor.

Andra etablerade, digitala kanaler är kommungemensamma sociala medier, sms och i vissa fall mejl. För skolan finns verksamhetssystem som når alla föräldrar och elever.

Vissa händelser och kriser kan kräva att information och kommunikation behöver ske via fysiska platser som Eskilstuna direkt, mötesplatser och informationspunkter. Exempelvis vid massiva strömavbrott.

För att kunna nå allmänheten snabbt då det är fara för liv och hälsa kan Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA) via Sverige Radio P4 och SVT användas. Även så kallat myndighetsmeddelanden till allmänheten kan skickas ut via SR P4 oavsett tid på dygnet.

Media

Lokal press och media fyller en viktig funktion vid svåra händelser och kriser. Nära och kontinuerlig kontakt med Eskilstuna-Kuriren, P4 Sörmland och SVT Sörmland är därför viktigt att upprätthålla. En presstalesperson för press och media är angeläget att tillsätta tidigt vid allvarliga och extraordinära händelser. Detta för att underlätta för media att få information samtidigt som det också avlastar verksamheterna så att de kan fokusera på att hantera händelsen.

Internt

Till interna målgrupper inom kommunkoncernen är intranätet den primära generella kommunikationskanalen för att nå medarbetare. Andra sätt är möten, mejl och interna digitala verktyg kopplat både till dator och mobiltelefon.

Inom krisberedskapsorganisationen används CoSafe som kanal för att larma, snabbt dela lägesbilder samt att beskriva vilka bedömningar och insatser som görs under en händelse.

Kommunikationen ska kännetecknas av att vara

Vägledande

Kriskommunikationen ska vägleda både allmänheten och kommunens medarbetare till korrekta åtgärder i stunden och länka till andra myndigheter eller organisationer som har akutell information om händelsen.

Snabb

Vägen till första kommunikationsinsats ska vara så snabb som möjligt oavsett hur mycket eller lite det finns att berätta initialt. Den bild av krisen som växer fram de första timmarna är svår att ändra på senare. Därför gäller det att kommunen så snabbt som möjligt ger en första bild / läge av händelsen. Ambitionen är att ligga steget före händelseförloppet och försöka förutse informationsbehov.

Öppen

Transparens så långt som möjligt är grundbulten i kriskommunikation. Vi ska ta hänsyn till olika aspekter av krisen, svara på frågor, förklara beslut och överväganden. Öppenhet kan innebära att vi är tydliga och öppna med att vi inte kan berätta vissa saker på grund av till exempel sekretess eller av annan hänsyn till enskilda medborgare.

Tydlig

Kommunikationen ska bygga på fakta. Vi ska inte spekulera eller föra oberkäftade uppgifter vidare. Det innebär att vi lämnar så uttömmande svar som möjligt, utan att tro, anta eller förutspå något.

Tillgänglig

Information ska vara lätt att hitta och lätt att förstå. Vi ska använda klarspråk så att så många som möjligt kan förstå vad vi vill förmedla. Det är viktig att personer i ledande positioner ser kriskommunikation som en naturlig del i deras roll att informera om i sin verksamhet, även i svåra stunder. Vi behöver också ta hänsyn till hur olika målgrupper har förmåga att kunna ta till sig information.

Empatisk

Det mänskliga perspektivet, empati och respekt ska genomsyra kriskommunikationen. Grunden för en god kriskommunikation är att vi har empati, inlevelse och förståelse för de som är drabbade. Vi behöver förstå att även de som inte direkt är drabbade också vill ha information.

Samordnad och förtroendeskapande

Vår kommunikation ska vara samordnad mellan kommunens förvaltningar, nämnder och bolag enligt principen "ETT ESKILSTUNA – vi utvecklar Eskilstuna tillsammans. Kommunen har också ett geografiskt områdesansvar där vi ska samordna information till kommuninvånare och media från såväl offentliga som privata aktörer. En aktiv omvärldsbevakning är nödvändig för att snabbt upptäcka trender, förändringar och fånga behov om vilka frågor som behöver besvaras. En väl samordnad kommunikation bidrar till att skapa förtroende för hur kommunkoncernen hanterar händelsen.

Misinformation och desinformation

Begreppen misinformation och desinformation handlar om spridning av felaktig information. Desinformation är felaktig information som sprids medvetet i syfte att förvilla medan misinformation är felaktig information som även kan spridas i tron att den är korrekt. Stark oro i kombination med internet och sociala medier kan resultera i att felaktig information och konspirationsteorier snabbt får stor spridning. När en felaktig idé väl fått fäste kan det vara svårt att bemöta den. Därför är det viktigt att vara proaktiv i arbetet mot des- och misinformation.

Typhändelser och tidsperspektiv

Olika typer av händelser eller kriser ställer olika krav på kommunikationsarbetet. Anpassning behöver ske utifrån händelsens eller krisens karaktär samt händelseförlopp. Det ställer krav på etablerade former och rutiner för mobilisering, organisering och arbetssätt i kommunikationsarbetet.

- Akut och snabbt händelseförlopp
Ställer krav på snabb mobilisering.
- Långsamt händelseförlopp
Ställer krav på uthållighet över tid och konsistenta budskap.
- Händelser och situationer där förtroende utmanas
Kan vara både långsam och snabb händelseutveckling och kan ha både kort och långt händelseförlopp.

Bemanning och organisering

För att skapa samordnade kommunikationsinsatser i händelse av kris sker tillfällig organisering av en kriskommunikationsfunktion som stöttar i händelsen eller krisen. Den ska alltid vara en del i den ordinarie stabsorganiseringen och bemannas med resurser enligt ansvars- och närhetsprincipen.

Bemanning sker med representantskap utifrån vilka verksamheter som hanterar händelsen eller krisen. Beroende på hur komplex händelsen är varierar antalet ingående resurser i kriskommunikationsfunktionen. Varje ingående person har dock en tydlig roll enligt definierade rollkort. Det kan till exempel vara kommunikationsansvarig, ansvarig för intern kommunikation, ansvarig för externa kanaler, omvärldsbevakare och medieansvarig. Syftet är att kunna samordna och genomföra kommunikationsinsatser på ett snabbt, övergripande, tydligt och tillgängligt sätt.

KiB – Kommunikatör i beredskap

KiB är en övergripande beredskapsfunktion med uppdrag att öka kommunens förmåga att snabbt kunna kommunicera ett samordnat övergripande perspektiv i en händelse eller krissituation. KiB är i beredskap dygnet runt och aktiveras av TiB (tjänsteperson i beredskap).

Redaktion i beredskap

En samlad kommunikationsfunktion som finns tillgänglig att snabbt kunna prioritera akuta behov av kommunikationsinsatser under kontorstid. Redaktionen som består av kommunikatörer förfogar över kommunens övergripande kommunikationskanaler samt planering och genomförande av publicering. Samverkar både med förvaltningar och bolag.

Ansvar

Varje förvaltning/bolag ansvarar för att den egna organisationen arbetar i enlighet med kriskommunikationsplanens intentioner vid händelser och krisituationer.

Principer för kriskommunikation följer principer för krisberedskap

Beredskap för att hantera kriskommunikation bygger på att samhällets normala, dagliga verksamhet förebygger och hanterar händelser och störningar så långt som möjligt inom ordinarie linjeansvar.

Grundläggande principer

- **Ansvarsprincipen**
Den som har kommunikationsansvar i en verksamhet under normala omständigheter har också motsvarande ansvar vid störningar och händelser. Den utökade ansvarsprincipen innebär att samverkan över verksamhetsgränser kan behövas för att samordnade kommunikationsinsatser ska kunna ske.
- **Närhetsprincipen**
Kommunikationsplanering och -insatser gällande störningar och händelser ska hanteras i linjeverksamheten där de inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga.
- **Likhetsprincipen**
Aktörer ska inte göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska fungera som vid normala förhållanden, så långt det är möjligt.
- **Geografiskt områdesansvar**
Eskilstuna kommun har det geografiska områdesansvaret inom kommunen. Det innebär att kommunen har ett samordningsansvar av kommunikationsarbetet kopplat till händelsen mellan alla som är inblandade i kris- och kommunikationsarbetet på lokal nivå.

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Riktlinjer för kriskommunikation kompletterar Plan för hantering av händelser, allvarliga händelser och extraordinära händelser KSKF/2021:8 samt Kommunikationspolicy KSKF/2022:333.

Riktlinjerna bryts ned i anvisningar, rutiner och instruktioner som beslutas på tjänstemannanivå.

Remiss från kommunstyrelsen

Revidering av policy för kommunikation

Ärendet remitteras till er för yttrande. Yttrandet ska ha kommit in till kommunstyrelsen via LEX och på papper senast den 30 april 2023.

Remissinstanser

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasienämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och räddningstjänstnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Serviceämnden
Torshälla stads nämnd
Valnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden
Trygghetsberedningen
Rådet för funktionsrättsfrågor
Pensionärsrådet
Eskilstuna kommunföretag AB

Ansvarig direktör på kommunledningskontoret

Eva Norberg

§ 28

KSKF/2022:333

Remiss av revidering av policy för kommunikation

Beslut

1. Förslag till reviderad policy för kommunikation remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Ärendebeskrivning

Ett förslag till reviderad policy för kommunikation föreslås gå på remiss till samtliga nämnder och bolag. Policyn beskriver kommunikationens förutsättningar, kommunkoncernens löfte, inriktningsmål, grundläggande värden och principer samt ansvar. Policyn kompletteras med en ny riktlinje för information och kommunikation samt riktlinjer inom områdena delaktighet, service och tillgänglighet, kriskommunikation samt attraktivitet och platsvarumärke.

Policyn har reviderats i ett brett samarbete med kommunens förvaltningar. Det pågår ett arbete med att revidera kommunens värden. Det kan påverka innehållet i policyn och kommer att hanteras i samband med remissvaren.

En professionell kommunikationsverksamhet är avgörande för att säkra god delaktighet i kommunens angelägenheter och likvärdig tillgång till kommunens service och tjänster. Det är också viktigt för att upprätthålla en god arbetsmiljö och en effektiv organisation. Kommunikationspolicyn tydliggör vilka krav som ställs på kommunkoncernens verksamheter. Den belyser även att kommunikation ska vara utformad så att den motverkar stereotyper föreställningar utifrån de sju diskrimineringsgrunderna och speglar hela Eskilstuna.

Vid kommunstyrelsens sammanträde uppmärksammas att remissen även med fördel remitteras till de råd som berörs.

Yrkanden

Jimmy Jansson (S) yrkar bifall till kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder och bolag

Trygghetsberedningen

Rådet för funktionsrättsfrågor

Pensionärsrådet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Remiss av revidering av policy för kommunikation

Förslag till beslut

1. Förslag till reviderad policy för kommunikation remitteras till samtliga nämnder och bolag.
2. Remissvar ska vara ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 april 2023.

Sammanfattning

Ett förslag till reviderad policy för kommunikation föreslås gå på remiss till samtliga nämnder och bolag. Policyn beskriver kommunikationens förutsättningar, kommunkoncernens löfte, inriktningsmål, grundläggande värden och principer samt ansvar. Policyn kompletteras med en ny riktlinje för information och kommunikation samt riktlinjer inom områdena delaktighet, service och tillgänglighet, kriskommunikation samt attraktivitet och platsvarumärke.

Ärendebeskrivning

2012 beslutade kommunfullmäktige om Eskilstuna kommuns första kommunikationspolicy. Syftet med policyn var att tydliggöra vad som gäller för informations- och kommunikationsarbetet inom kommunkoncernen. Policyn skulle bidra till ett professionellt förhållningssätt där de kommunikativa aspekterna vägs in i de beslut som fattas.

Efter beslutet har policyn omsatts till olika riktlinjer som beslutats politiskt samt till rutiner och anvisningar som beslutats på tjänstemannanivå.

I samband med programmet för en effektivare administration och den effektivisering och omorganisering som då skedde har en översyn av styrningen av kommunikationsområdet gjorts. Kommunikationsarbetet har under åren förändrats och utvecklats. Kommunikationsområdet har blivit alltmer omfattande och en förutsättning för en fungerande demokratisk och effektiv organisation. Alla medarbetare, chefer och förtroendevalda har ett viktigt kommunikationsuppdrag. Parallellt har de beslut som tidigare fattades politiskt blivit mer av en verkställighetsfråga, exempelvis grafisk profil, sociala medier, skyltning.

Därför föreslås kommunikationspolicyn revideras. Den kortas ned och syftet med kommunikationspolicyn är att på en övergripande nivå tydliggöra vad som gäller för

informations- och kommunikationsarbetet för att organisationen ska nå sina mål och ytterst Eskilstunas vision.

Policyn beskriver kommunikationens förutsättningar, kommunkoncernens löfte, inriktningsmål, grundläggande värden och principer samt ansvar.

Policyn kompletteras med en ny riktlinje för information och kommunikation som ersätter fyra tidigare politiska beslut om grafisk profil, sociala medier, internkommunikation och skyltning. Dessa riktlinjer bryts ned till anvisningar och rutiner som beslutas på tjänstemannanivå. Dessutom kompletteras policyn med riktlinjer inom områdena delaktighet, service och tillgänglighet, kriskommunikation samt attraktivitet och platsvarumärke.

Policyn har reviderats i ett brett samarbete med kommunens förvaltningar.

Det pågår ett arbete med att revidera kommunens värden. Det kan påverka innehållet i policyn och kommer att hanteras i samband med remissvaren.

Policyn föreslås skickas på remiss till samtliga nämnder och bolag.

Finansiering

Den reviderade policyn bedöms inte ge några nya kostnader.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

En professionell kommunikationsverksamhet är avgörande för att säkra god delaktighet i kommunens angelägenheter och likvärdig tillgång till kommunens service och tjänster. Det är också viktigt för att upprätthålla en god arbetsmiljö och en effektiv organisation. Kommunikationspolicyn tydliggör vilka krav som ställs på kommunkoncernens verksamheter. Den belyser även att kommunikation ska vara utformad så att den motverkar stereotypa föreställningar utifrån de sju diskrimineringsgrunderna och speglar hela Eskilstuna.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Tommy Malm
Kommundirektör

Eva Norberg
Kommunikationsdirektör

Beslutet skickas till:

Samtliga nämnder och bolag

STYRDOKUMENT

Policy för kommunikation

Beslutad när	
Beslutad av	Kommunfullmäktige
Diarienummer	KSKF/2022:333
Ersätter	KSKF/2012:219 Kommunikationspolicy för Eskilstuna kommunkoncern
Gäller för	Samtliga nämnder och bolag.
Gäller fr o m	
Gäller t o m	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Kommunikationsdirektör
Uppföljning	

Program

Ett program är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla vad som ska uppnås inom ett visst område. Det tar inte ställning till utförande, prioriteringar och metoder. Program ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige eller av berörd nämnd.

Plan

En plan är ett styrande dokument som ska visa en färdriktning genom att innehålla konkreta mål och riktlinjer. Den ska vara tidsbegränsad och beslutas av kommunfullmäktige eller av berörd nämnd.

Policy

En policy är ett styrande dokument som ska visa ett övergripande förhållningssätt och som ska tjäna som vägledning inom ett område, med angivande av övergripande mål och värden som ska eftersträvas. Policys ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige.

Riktlinje

En riktlinje är ett styrande dokument som ska säkerställa ett korrekt agerande och god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer ska vara långsiktiga, ej tidsbegränsade och beslutas av kommunfullmäktige eller av berörd nämnd.

Ämnesområde och bakgrund

Eskilstuna kommunkoncern är en offentlig och politiskt styrd organisation som i huvudsak är till för alla kvinnor och män, flickor och pojkar samt icke-binära som bor, verkar eller studerar i Eskilstuna. En förutsättning för en demokratisk och effektiv organisation är väl fungerande kommunikation, inom kommunkoncernen och med invånare och verksamma i kommunen. Alla medarbetare, chefer och förtroendevalda har därför ett viktigt kommunikationsuppdrag.

Syftet med kommunikationspolicyn är att på en övergripande nivå tydliggöra vad som gäller för informations- och kommunikationsarbetet för att organisationen ska nå sina mål och ytterst Eskilstunas vision.

Med Eskilstuna avses hela Eskilstuna, inklusive Torshälla och landsbygden. I dokumentet används begreppen invånare för de personer som bor i Eskilstuna, tillfälligt eller permanent, kunder för de personer som använder sig av kommunens tjänster (exempelvis elever, brukare, näringsliv), besökare för de som besöker Eskilstuna, privat eller i tjänsten och verksamma för de som driver någon form av ideell eller kommersiell verksamhet i Eskilstuna.

Policy för kommunikation

Kommunikationens förutsättningar

I framgångsrika organisationer är kommunikation integrerat i det ordinarie arbetet och inget som sker separat. Därför behöver kommunikationsperspektivet finnas med som en parameter i politiska beslut samt i planering, genomförande, uppföljning och förbättring av kommunkoncernens verksamheter. En utgångspunkt är att det finns en utbredd förståelse för att kommunikation är en förutsättning för det demokratiska uppdraget, organisationens välmående, måluppfyllelse och framgång.

- Ett genomtänkt och väl fungerande kommunikationssystem, med kanaler, verktyg, rutiner och metoder, lägger grunden för kommunikationsarbetet, på såväl kommunkoncerngemensam nivå som i den enskilda verksamheten.
- Olika röster värdesätts och ett aktivt lyssnande bidrar till att organisationen utvecklas, anpassas till förändringar och driver utveckling. Dialogen värdesätts som ett medel för att kunna handla klokt.
- Chefer och medarbetare har kommunikativ kompetens och tar ansvar för kommunikationen. Organisationens värden är ett stöd för medarbetarna i deras kommunikativa uppdrag.
- Kommunikationen bidrar till att tydliggöra de politiska besluten gentemot invånarna och vad som förväntas av organisationen.
- Kommunikatörerna stödjer verksamheten och driver utvecklingen av organisationens kommunikation.

Vårt löfte

Kommunkoncernens löfte Goda hållbara möten är den gemensamma kompassen i det dagliga arbetet. Varje möte är avgörande för hur kommunkoncernen lever upp till invånarnas, brukarnas och kundernas förväntningar. Genom att leverera tjänster av god kvalitet och kommunicera kommunkoncernens tjänster på ett tydligt och konsekvent sätt och så skapas förtroende och därmed ett starkt varumärke. Vårt löfte, Goda hållbara möten är utgångspunkten i vår kommunikation.

Eskilstunas platsvarumärke används för att på ett enhetligt sätt utveckla och marknadsföra Eskilstuna som en attraktiv plats att besöka, studera i, driva företag eller bo i.

Inriktningsmål

Kommunikationsarbetet har fem huvudfunktioner:

- Göra medarbetare delaktiga och välinformerade
- Tydliggöra kommunkoncernens uppdrag och tjänster
- Främja demokratin
- Hantera kriser
- Synliggöra Eskilstunas tillgångar, upplevelser och utveckling och därmed bidra till Eskilstunas attraktionskraft.

Internkommunikation

Alla medarbetare ska förstå sin roll i helheten, det egna uppdraget, ges möjlighet att vara delaktig i verksamhetens utformning och utveckling samt ha tillgång till den information som behövs för att fullgöra sitt uppdrag.

Service och tillgänglighet

Invånare, kunder och besökare ska uppleva att det är lätt att få tydlig och begriplig information om kommunkoncernens uppdrag, tjänster och åtaganden, att det är lätt komma i kontakt med verksamheterna och att de får ett gott bemötande.

Insyn, delaktighet och jämlikt inflytande

Invånare och verksamma ska uppleva att det är lätt att ha insyn i och vara delaktig i den demokratiska processen.

Kriskommunikation

Medarbetare, invånare och verksamma i Eskilstuna ska vid en kris känna till vad som har hänt, vad som förväntas av dem under krisen och vilka åtgärder som vidtas för att hantera krisen.

Ortskommunikation

Invånare, besökare och verksamma ska få en nyanserad bild av Eskilstunas tillgångar, upplevelser och utmaningar samt den utveckling som sker, vilket bidrar till engagemang, nyfikenhet, stolthet och intresse för att besöka, flytta till, studera och investera i Eskilstuna.

Grundläggande värden och principer

Kommunikationsarbetet utgår från Eskilstuna kommunkoncerns värden: invånar-, brukar- och kundfokus, helhetssyn, professionalism, respekt, samt tydlighet.

Invånarens, brukarens och kundens fokus

Kommunikationsarbetet ska utgå från invånarens, kundens, besökarens och den verksamhets perspektiv. Innehåll ska vara relevant och kommunikationen anpassad utifrån målgruppens förutsättningar. Hänsyn ska tas till att målgruppen/mottagarna består av kvinnor och män, flickor och pojkar samt icke-binära.

Helhetssyn

Kommunikationen ska bygga på en helhetssyn utifrån invånarens, kundens och den verksamhets situation och så långt som möjligt vara samordnad mellan olika aktörer inom kommunkoncernen.

Professionalism

Kommunikationsarbetet ska vara planerat och förutseende, såväl externt som internt och följas upp löpande. Kommunikationsbehovet ska analyseras för att kunna ge rätt information i rätt tid till rätt målgrupper.

Respekt

Bemötandet ska vara gott och invånarnas frågor och synpunkter ska besvaras skyndsamt. All intern och extern kommunikation ska vara utformad så att den motverkar stereotypa föreställningar utifrån de sju diskrimineringsgrunderna och spegla hela Eskilstuna. Massmediernas arbete med att granska verksamheter ska underlättas.

Tydlighet

Kommunikationen ska vara ärlig, öppen och saklig. Vi ska använda ett språk som är enkelt och tydligt och texter ska vara skrivna på klarspråk. All kommunikation ska följa kommunens och bolagens grafiska profil.

Ansvar

Ansvar för kommunikation och information följer verksamhetsansvaret. Det innebär att varje nämnd/styrelse och förvaltning/bolag ansvarar för kommunikationen inom sitt verksamhetsområde.

Det betyder att medarbetaren har ett tydligt ansvar för en värdeskapande kommunikation för sitt uppdrag. Chefer ansvarar för att upprätta en kommunikationsplanering och ett beslutat och känt kommunikationssystem för sin verksamhet.

Respektive förvaltningschef/VD ansvarar i samråd med sin kommunikationschef/kommunikationsstrateg för att planera, genomföra,

utveckla och följa upp kommunikationsuppdraget i enlighet med kommunikationspolicyn.

Kommunikationsfunktionen driver kanaler, planerar och paketerar kommunikationsinsatser och ger stöd till chefer och andra nyckelpersoner utifrån övergripande mål och prioriteringar.

Kommunikationsdirektören leder, samordnar, utvecklar och utvärderar det gemensamma strategiska kommunikationsarbetet i kommunkoncernen utifrån kommunikationspolicyn.

Koncernledningen är tillsammans med nämndordföranden ansvariga för den gemensamma kommunikationen i kommunkoncernen.

Uppföljning

Ansvar för implementering och därmed även uppföljning av kommunikationspolicyn ligger på respektive förvaltnings- och bolagschef. Ett särskilt ansvar för den gemensamma uppföljningen ligger även på kommunikationsdirektören.

Gällande lagstiftning eller annan rättslig reglering

Kommunikationspolicyn bygger på bestämmelser i svensk lag avseende informationsfrihet, yttrandefrihet, offentlighet och sekretess (Yttrandefrihetsgrundlagen, Tryckfrihetsförordningen och Offentlighets- och sekretesslagen), informationsansvar (Kommunallagen, Förvaltningslagen och Språklagen) samt arbetsmiljöansvar (Arbetsmiljölagen).

Förhållande till redan fattade politiska beslut

Eskilstuna kommun har en långsiktig vision som visar vägen till Eskilstuna 2030. Vägen till visionen går via den 4-åriga strategiska inriktningen som fullmäktige fastställt och den årsplan som årligen beslutas av fullmäktige. God kommunikation är en förutsättning för att styra och leda mot de strategiska målen och visionen och där ska kommunikationspolicyn vara vägledande.

Policyn konkretiseras i följande riktlinjer med tillhörande anvisningar:

- Riktlinjer för information och kommunikation
- Riktlinjer för service och tillgänglighet
- Riktlinjer för kriskommunikation
- Riktlinjer för medborgardialog
- Plattform för varumärket Eskilstuna

Policy för information och kommunikation ersätter tidigare Kommunikationspolicy, dnr KSKF/2012:219.